

בס"ד

YSS

ערב שבת פרשת תרומה
ג' אדר תשפ"ג

קרוב אליך

עבודת ה' ברוח חסידית

עבודות
של אהבה
סיפור מאת
רחל טאוב

שמחה, ששון ויקר

הרב משה חיים לאו, מרבני העיר נתניה,
בשיח תורני-פורימי מרומם, שזור
בסיפורים מקוריים והיגדים חגיגיים, על
חובת השמחה בחודש אדר

מגילת הביכורים
שמצאה חן בעיני הגביר
שיחת חברים

לרומם את השטות
לשמחה של קדושה
התוועדות הכנה לפורים
עם הרב דוד דודקביץ'

איפה את בליל פורים?

כניסה
20 ש"ח

יום שני י"ג באדר 6.3 ♦ 22:00-02:00

נשים יקרות, הנכן מודמנות

להרקדת הענק

של מדרשת אוריה עם להקת

באולמי אודל, אריה שנקר 1, פתח תקווה

מיכל: 052-7710939

רוצה להגיע מוכנה לפורים?

יום רביעי ח' באדר 1.3.23

כניסה
35 ש"ח

ערב לימוד לפורים

מדרשת אוריה, הרימון 3, גבעת שמואל
17:45 התכנסות

21:15

דיבור וניגונים מהלב
עם רוחמה בן יוסף

20:15

הרב ברוך סליי

19:45

הרב יהושע שפיצא

18:45

הרב יהונתן נמדר

18:00

הרבנית תמה בר נתן

”כל המשיאות האחרות היו כל כך מבודדות עם
 אלוות כל כך מקצועיות - ממש צוהר אמת
 לשנייה, עד שרף נראת כאילו הן נעשו בשלנו!
 רק המשיאות והצאת חשתי את נפשי הכותב!”

מצא חן באדר

בדרך כלל מתאמנים על הכתיבה שלהם בכתיבת מגילת אסתר. מכיוון ששם ה' לא מופיע במגילה, אז יש בכתיבה שלה פחות סיבוכים הלכתיים. גם אם מזדמן צורך למחוק אותיות, אין בעיה של מחיקת שמות קודש.

האברך שלנו ניסה גם הוא את כוחו בכתיבת מגילת אסתר, והתוצאה הייתה לא כל כך מוצלחת... מכיוון שכך, הוא גם התקשה למצוא לה רוכשים. אבל החותן שלו רצה לפרגן לו, ורכש ממנו את המגילה. אתם יודעים, אם אחד מבני המשפחה קונה את היצירה הראשונה שלך, זה אולי נחמד, אבל לא באמת מביא סיפוק כמו במצב שיש לה קונה חיצוני, שלקח אותה רק בגלל האיות שלה. לכן, החותן שרצה לשמח עוד יותר את החתן שלו, מסר את המגילה לסוחר של תשמישי קדושה וביקש ממנו לנסות למכור אותה, גם אם במחיר נמוך. הוא ידע שקנייה כזאת תיתן לחתן שלו שמחה וסיפוק הרבה יותר משמעותיים.

היהודי הסוחר יצא לארצות הברית כמה שבועות לפני פורים עם מלאי של מגילות רבות, וביניהן גם המגילה המדוברת. במהלך מסע המכירות שלו, הוא הגיע לבית של יהודי אמיד שביקש לרכוש לעצמו מגילה חדשה. כשהסוחר הראה לעשיר את כל המגילות המהודרות שהיו באמתחתו, אף אחת מהן לא מצאה חן בעיניו. אחרי שעבר על כל הסחורה, שאל היהודי: "אולי יש לך עוד מגילה שלא הראית לי?" הסוחר ידע שיש עוד אחת, אבל הוא לא כל כך רצה להראות אותה: "יש לי עוד מגילה, אבל היא בטוח לא בשבילך!".

היהודי התעקש לראות, והסוחר אכן הוציא את מגילת הביכורים של מיודענו, האברך-סופר הצעיר, שלא היה מיומן במלאכתו. היהודי הגביר התבונן במגילה הזאת וממש אורו עיניו! הוא אמר מיד לסוחר: "את המגילה הזו אני רוצה!" מובן שלא הייתה לו בעיה, והיהודי שילם עליה מרצונו מחיר גבוה של 2500 דולר.

הסוחר שמח על העסקה הטובה, אבל קצת התפלא על הרכישה הזאת. לפני שהוא יצא, הוא לא התאפק ושאל את הגביר: "תוכל לומר לי בבקשה, מה מצא חן בעיניך במגילה הזו יותר מהמגילות האחרות?" היהודי ענה כך: "כל המגילות האחרות היו כל כך מהודרות, עם אותיות כל כך מקצועיות - ממש זהות אחת לשנייה, עד שהן נראות כאילו הן נעשו בשבלונה! אני רוצה להרגיש שיש נפש של כותב בתוך המגילה שלי. רק במגילה הזאת חשתי את נפש הכותב! לכל אות יש צורה מיוחדת, שמבטאת משהו שונה. חיפשתי את התחושה הזאת של האנושיות, ורק בזו מצאתי".

כשקראתי את הסיפור הזה, מיד חשבתי על כך שאצל אסתר המלכה בולט העניין של מציאת חן. על כך נאמר: "בְּרָצוֹת ה' דָּרְכֵי אֵישׁ גַּם אוֹיְבָיו יִשְׁלַם אֹתוֹ". כאשר נמשך חוט של חסד מאת ה', אז יש מציאת חן. עם מציאת חן, גם מגילה שנראית בפרמטרים מסוימים ממש לא מוצלחת, נעשית שווה למחיר נהדר. אסתר עצמה כנראה לא הייתה ראויה להיבחר, אבל החן שהיה משוך עליה העלה אותה לגדולה.

להתחיל מחדש

מעבר לעניין של מציאת חן, הסיפור הזה יכול ללמד אותנו עוד נקודה חשובה. לפעמים יש לאדם ניסיונות בעבודתו הרוחנית - לא כל כך הולך לו, וכל יום הוא מנסה להתחיל מחדש. ממילא, אף יום לא דומה ליום שלפניו, וכל עבודת ה' שלו נראית לו כעסק כושל. הניסיון עוד יותר גדול, כשהוא רואה מסביבו אנשים שזורם להם, והכל הולך אצלם בקלות. אלה אנשים שכל הימים שלהם דומים מאוד אחד לשני, והם מתקדמים על מי מנוחות. יהודי כזה צריך לדעת, שלפעמים הניסיונות המיוחדים להתחיל מחדש בכל יום, דווקא הם נושאים חן בעיני ריבונו של עולם יותר מעבודת ה' שזורמת בלי הפרעות.

חברים יקרים! לכבוד אסתר המלכה וחודש אדר - תאמרו לחיים! רק אספר לכם לסיום, שמגילת אסתר הראשונה שאני קניתי לעצמי, די דומה לתיאור של המגילה מהסיפור הזה... המעניין הוא, שפעם התחלתי לחשוב אם לא הגיע הזמן לרכוש מגילה מהודרת יותר. בהשגחה פרטית, ממש דקות ספורות אחרי שעלו לי המחשבות הללו, התגלגלה לידי חוברת עם הסיפור הנ"ל... לחיים!

שלום חברים! שיהיה לכם חודש אדר שמח במיוחד! בוודאי אתם כבר מרגישים באוויר את השמחה שמתחילה כבר בראש חודש - משכנס אדר, מרבים בשמחה. לכבוד אדר, אני רוצה לדבר אתכם על מגילת אסתר.

אתם יודעים, לפעמים יש דברים מסוימים שמתברכים בחן מיוחד מאת הקב"ה. במצב כזה, גם אם אותו דבר נראה על פניו לא מי יודע מה - לא מושך או נוצץ - בכל זאת הוא מקבל הערכה והוקרה יותר מכל דבר אחר.

בהקשר של פורים, הדוגמה הבולטת לעניין הזה הוא הסיפור של אסתר המלכה. חז"ל אומרים על אסתר שהיא הייתה "ירקרוקת". אינני יודע איך מתרגמים את התיאור הזה למונחי יופי מודרניים, אבל בכל מקרה הביטוי המעשי שלו מצביע על מראה לא יפה בלשון המעטה. אף על פי כן, מכיוון שהקב"ה רצה שהיא תמצא חן בעיני אחשוורוש, היא נצצה והאירה באור יקרות, כמו שמספרת המגילה: "וַתְּהִי אֶסְתֵּר נִשְׂאֵת חֵן בְּעֵינֵי כָל רָאִיָּה". נשיאת החן פעלה גם על אחשוורוש, עד שהוא בחר בה מכל הנשים להיות המלכה שלו.

מגילה חיינית

כמו שמדברים בדרך כלל בהתוודעויות חסידים, גם הרעיון הזה הוא בעצם הכנה לסיפור הבא: לפני כמה שנים היה אברך צעיר, שכדי למצוא את פרנסתו ברווח למד את מלאכת כתיבת הסת"ם. סופרי סת"ם מתחילים,

שבת הגדול בירושלים

עם אתר ישיבה

פרשת צו

ט' בניסן תשפ"ג
(31 במרץ 2023)

במלון
עץ
הזית

פנסיון מלא

כשרות מהודרת

שיחת שבת עם הרב חגי לונדי

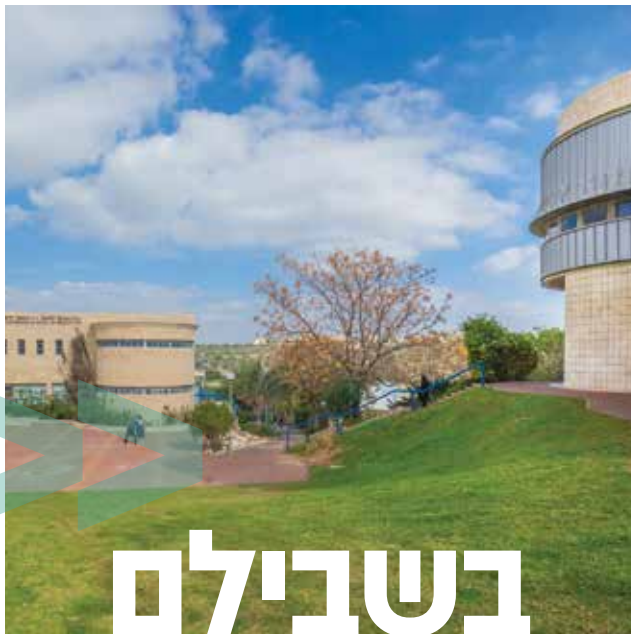
ועם הרב עזרא כהן

להרשמה לסופ"ש באתר מאובטח:
<https://www.yeshiva.org.il/sales>

או בטל': 079-5158555

בניסן זה ש'אסתר

בשבילם

צעדים בטוחים לתחילת הדרך

לימודים מעניינים באווירה תורנית

בשבילך

המכללה הדתית לחינוך הגדולה והמובילה בישראל

יום פתוח בקמפוס

יום ראשון הקרוב - ה' באדר (26.2) בשעה 9:00

תואר ראשון B.Ed.

- חדש! תקשורת
- לשון
- מתמטיקה
- אנגלית
- תנ"ך
- תושב"ע
- מחשבת ישראל
- היסטוריה
- ארץ ישראל
- קידום נוער
- חינוך מיוחד
- הגיל הרך
- מחול ותנועה
- מסלול מיוחד להסבת אקדמאים להוראה

<p>תוכנית ייחודית להכשרת מחנכות בראשות הרב ד"ר יונה גדמן</p>	 תוכניות להעצמה אישית	 מערכת לימודים גמישה	 מגוון מלגות ייחודיות	 הסעות מרחבי הארץ
---	--	---	--	--

מכללת אורות ישראל, אקדמיה תורנית מובילה

- באווירה תורנית
- ביחס אישי
- בחדשנות
- במס' סטודנטים

קמפוס אלקנה
03-376-376-7

חפשו ב-Google "תואר ראשון באורות"

נישואות התנ"ך נישואות בחיי

בהשגת ברכה שאת ואהבה ואינינוק

להביט פנימה

אסתר המלכה. גיבורת סיפור המגילה. לצד הגיבור - דודה, מרדכי היהודי. לשניהם היה חלק מכריע, אבל הסיפור הונצח על שמה בלבד. מדוע מגילת אסתר ולא מגילת אסתר ומרדכי?

למרדכי הצדיק היה חלק חשוב: הוא גרם לאסתר להבין את כוחה, את היכולת העצומה שיש בה לפעול. זהו חלק חשוב ביותר, אך הוא רק ההכנה לפעולה עצמה. לצורך כך השקיע מרדכי מאמץ בשיחות עם אסתר, שבהן ניסה לשכנע ואפילו דיבר קשות, אך הוא לא חולל דבר חדש - רק גילה והעיר את הכוח הפנימי שהיה טמון בה.

מרגע שניעור בה הכוח הפנימי - כל השאר היסטוריה. אסתר יצאה לפעולה במלוא העוצמה, במסירות נפש גדולה. בנתה תוכנית מפורטת שכללה השתדלות רוחנית לצד טקטיקה מעשית. רתמה גם את מרדכי ואת העם כולו למימוש הרעיון: "לך כנוס את כל היהודים וצומו עליי... שלושת ימים".

בהמשך היא שכנעה את חכמי הסנהדרין לחדש עוד חלק בתנ"ך, לקבוע את הסיפור בכתבי הקודש: "כתבוננו לדורות".

אסתר הפועלת היא השראה בשבילי לעורר את הכוחות הנמצאים בי - לפעול! הקשר לצדיק עוזר לי להעיר את הכוחות הרדומים, לגלות את הפוטנציאל.

מרדכי הצדיק שקול כמשה בדורו. הוא מנחיל התורה. הוא סמל לתורה. כשם שמרדכי הצדיק גילה באסתר את כוחה - אך אסתר בפעולתה התעלתה על מרדכי, כך התורה מתווה את מסלול חיי, מניעה אותי ללכת בדרכיה ומגלה את מעלתי כיהודיה. אך כאשר הניצוץ היהודי מתעורר, מתגלה האור העצום שלי עצמי, שמתעלה אפילו על מעלת התורה! אז התחברי לתורה והפכי את העולם.

(הרבי מלובביץ')

אסתר,

נערה יהודייה צנועה,

מה לך בבית המלוכה?

למלך גס ועריץ נישאת,

השרביט בידיך נושאת,

את מאמר מרדכי אסתר עושה

כדי לפעול בתוך העולם - זו הדרך

היחידה.

ביד האחת לאחוז בשרביט

ויד שנייה לצדיק (לתורה) להושיט.

אסתר, לא חששת,

למרות הפחד אל המלך ניגשת

ופעלת הצלה, נקבעת לדורות!

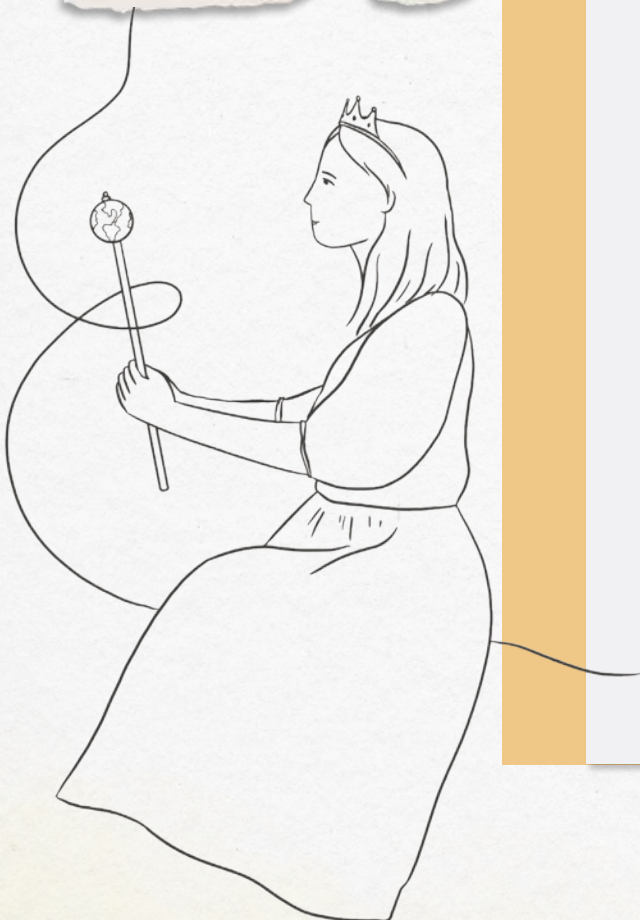
גם בידי ניתן השרביט

לפעול מתוך קשר לצדיק.

אפעל בשמחה

כאן בעולם, בבית המלוכה.

פועלת
בעקבות אסתר

עם רבקה אימני:

- ◆ חיה בפרס.
- ◆ נקראת גם הדסה.
- ◆ בת אביחיל, דודו של מרדכי,
- ◆ מצאצאי שאול המלך, משבט בנימין.
- ◆ הייתה יתומה מאב שנפטר לפני שנולדה ומאם שנפטרה בלידתה.
- ◆ אחת משבע הנביאות.
- ◆ לפי חלק מהמדרשים הייתה בת 80 כשנבחרה למלכה על ידי אחשוורוש.
- ◆ על פי המסורת נטמנה יחד עם מרדכי באיראן.
- ◆ מוזכרת במגילת אסתר.

מחפשים את הטובים ביותר!

לפורים בבסיסי צה"ל ברחבי הארץ דרושים
בעלי קריאה לקריאת מגילה

< תודעת שליחות < כריזמה < בעלי יכולת אישית גבוהה
ידע תורני < ניסיון לדבר מול קהל ולב פתוח <
< עדיפות לבעלי קריאה שיודעים לנגן < עדיפות להגעה עם המשפחה

חושבים שאתם מתאימים?
סרקו את הברקוד
וענו על השאלון המצורף

או שלחו לנו מייל mmf@mmf.org.il

קשר חזק

סיפור מאת
רחל טאוב

יכול להיות.

הדבר היחיד שיצא לי מהפה זה: "ממש לא קשור". ויצאתי מהמרפסת חזרה לאבא.

באותו הזמן בדיוק טובה יצאה מהמעלית. מטפחת ירוקה על ראשה ובידיה שקיות. "שמעון, נשמה, באתי יותר מוקדם לשחרר אותך, לך תנוח. אין חדש אצל אבא, אה?", בקושי עניתי לה. רק לחשתי לה "תודה שבאת, ותעדכני אם צריך". ירדתי אל החנייה והמחשבות התחילו לטרוף אותי אחת אחת. זה בוודאי רק מקרה שהחבדניקים האלה הגיעו מיד אחרי שביקשתי סימן בלב. השתקתי את הקולות שהתחילו להציק לי. נו, מספיק. אני כבר מזמן לא שם. כבר מהתיכון, שנים ארוכות, אני מכבד את אבא ואימא, שם כיפה בשבת, מגיע לקידוש, מתפלל בחגים, פה ושם, אבל התפילין, לא יכול, הקשר הזה על הגוף, הסימנים שהוא מותר אחר כך. לא בשבילי. כמה אבא התחנן שאניח אותם, את התפילין של אבא שלו. הבן היחיד שלו. לשקר לא רציתי ולכן לא לקחתי אותם. שלא יחשוב או ידמיין שאני מניח אותם, והשארתי אותם אצלם. שלא יטפחו ציפיות. שיראו בדיוק מה אני כן ומה אני לא. שיגידו תודה שמאור שלי הניח תפילין בכותל כבר מצווה. גם זה לא היה מובן מאליו בכלל. אני באמת משתדל.

היה לי כל כך קשוח היום בבית החולים ורציתי כבר שנסיים את התקופה הקשה הזו, כנראה שהייתי ממש נואש. נכנעתי למחשבות והנפתי מולך דגל צהוב. התנעתי את הרכב ונסעתי אל בית ילדותי. נכנסתי אל הבית. אימא הייתה אצל גבריאלה. הבית היה שקט. שקט וסמיך. כל פינה היא עולם שלם בשבילי. מיליוני זיכרונות של חול ושל חג. רק איפה זה יכול להיות? נכנסתי לחדר שפעם היה שלי ולא מצאתי. פתחתי את הארונות בחדר האורחים, ניסיתי גם במזנון הגדול בסלון. לא רציתי להתקשר לגבריאלה כדי שתשאל את אימא. אני ועצמי וזהו. רגע, יכול להיות שזה בכספת? הכספת של אבא לא הייתה בכספת. לא היה לו כסף לאחת כזאת. הכספת של אבא הייתה מתחת למיטה שלו. שם שמר את האוצרות שלו.

נכנסתי אל החדר של אבא ואימא, בגדי השינה של אבא היו מקופלים על הכיסא. ניגשתי אל המיטה שלעולם לא ישוב אליה. הרמתי אותה, ושם בכספת, כלומר: בארגז המצעים, נמצאה האבידה. קטיפה כחולה ואותיות שמי: "שמעון עמר" - רקומות עליה בזהב. ליד התפילין היו תמונות ישנות, שעון זהב וארנק עור שהכיל מזומנים. שם הוא בחר להניח את התפילין שלי. המחשבה הבאה שעלתה לי היא שאבא הלך לישון כל לילה במשך שנים רבות כשהתפילין שלי מראשותיו. יכלתי עכשיו גם לדמיין על מה הוא חלם. לקחתי את נרתיק התפילין והציף אותי לפתע חום גדול. הרוכסן היה קרוע ואני יכול להישבע שהרגשתי לחלוחית. הרי לא אני זה שגרם לרוכסן להתבלות. אני הנחתי את התפילין מעט מאוד זמן בשביל שכך יראה הנרתיק. כנראה שאבא פתח וסגר את נרתיק התפילין פעמים רבות. אולי דיבר אליהן? אולי התפלל איתן?

למחרת בבוקר, קמתי מוקדם. נסעתי לבית החולים ושחררתי את טובה שעדכנה שאין מה לעדכן.

ליטפתי את ראשו של אבא ונשקתי לו על המצח. לחשתי לו מה שלחשתי באוזנו והרגשתי שיש עדיין חדר בלב ששומע אותי. חיבקתי אותו חזק ודמעת נשרה על לחיו. נישקתי אותה. וכיוונתי לנשק את כל הדמעות שהעליתי על לחייו בחייו. הוצאתי את התפילין בעדינות מהנרתיק. הפשלתי את השרוול שלי וברכתי לאט לאט את הברכה. התחלתי ללפף סביב הזרוע. הנחתי תפילין של ראש והידקתי את של יד על האצבע.

שלחתי מבט אל עבר המוניטור שהראה עליות וירידות קלות. התחלתי לומר: "שמע ישראל ה' אלוהינו, ה' אחד". הארכתי בתיבת "אחד" כפי שאבא לימד אותי, ובאותו הרגע בדיוק התארך לו המוניטור קו אחד ארוך.

קשור. ועוד איך קשור. קשור היטב.

אני כבר לא מסוגל לשמוע את הצפצופים האלה, להריח את הריח הנורא הזה, ולהסתכל על השעון כל כמה דקות. ההמתנה הזו פשוט לא אמיתית. יצאתי מהמסדרון של בית החולים לעבר המעליות. לנסוע מכאן אני לא יכול, יש עוד שלוש שעות ועשרים וארבע דקות עד שטובה תחליף אותי.

ניגשתי אל מכונת הפחיות והוצאתי פחית. התיישבתי על ספסל מול המעליות. כולם מסביב ממחרים, נכנסים למעלית ויוצאים ממנה, לוחצים על הכפתור ומתנשפים. המעלית נפתחת ובולעת את האנשים הנשאבים לתוכה ונעלמים. אימא אחת אוחת ביד קטנה של ילד צעיר שנראה חיזור וחלוש ופוסעת איתו במהירות. נער חסון מסיע כסא גלגלים של קשוי כאילו הוא עכשיו בסיוע של מרתון. הראש הסתחרר בכל התנועה הזו. נו, ומה עדיף? להיות לצד אבא בחדר, לראות את פניו הלבנים והשלווים? להסתכל כל רגע מה אומרים המדדים ולא להבין כלום? לשמוע את המהומי האחיות והרופאים שאומרים כל הזמן שזה יקרה עוד מעט? שזה ממש עניין של ימים או שעות. אבל כבר עברו חודשיים של שלמים ועוד שישה ימים... כלום. אבא עוד פה, הנשמה שלו נטועה כאן ולא נראה שהיא מתכוונת ללכת לאף מקום.

טובה, גבריאלה, מזל ואני עושים תורנויות מסביב לשעון, ומי שלא כאן, נמצא עם אימא, שכבר חודשיים שלמים ועוד שישה ימים רק אומרת תהילים. בקושי אוכלת, בקושי ישנה. "כשהנשמה שלו תעלה, דוד המלך ילווה אותו. כפרה עליו, על אבא שלכם, איזה צדיק הוא היה. גם משה רבנו ילווה אותו, וכל הצדיקים הקדושים" ומתייפחת ומתחילה: "תפילה למשה איש האלוקים..." ולא מפסיקה למלמל עד שענינה נעצמות קמעה, או עד שאנחנו מצליחים לשכנע אותה ללגום מעט מים או לטעום כפית יוגורט.

אין לי לאן לברוח. במחלקה אין לי מנוח והזמן זוחל, במרפסת מישור מעשן, וגם להיות פה בשאון הזה, נורא ואיום. מעצים את הניגוד מול החיים שלנו שפתאום נעצרו. כשנכנסנו לכאן לבית החולים בפעם המי יודע כמה, זה היה ברור: או שאבא חוזר הביתה עד לפעם הבאה, או שיושבים שבעה. חד כמו שזה נשמע. שום דבר לא הכין אותנו לתהום הזו, לציפייה הנוראית. בכל יום לקום בבהלה שאולי ההודעה הגיעה. בכל לילה ללכת לישון ולא לדעת מה יהיה למחרת. אי אפשר לתכנן שום דבר כי מי יודע... קבוצה של נערים צוהלים בחולצות תנועה הגיחה פתאום עם גיטרות ובלונים בשאגות של: "מי ש מי ש מי ש נכנס אדר". מה יהיה בפורים שמעבר לפינה? בפסח? אבא בן 98 וחיוו היו טובים בסך הכל. לפחות מאז עלה ארצה עם אימא והגשים חלום לחיות בארץ הקודש ולראות צאצאים רבים. כשיילך לבית עולמו, חסרונו יזעק מכל פינה, נקרע קריעה ונשב שבעה. אבל לפחות לא נשהה בזמן הנורא הזה של חוסר הוודאות.

האדם שעישן במרפסת יצא ואני מיד נכנסתי לשם לשאוף קצת אוויר. בחוץ מכוניות נכנסו לחנייה ויצאו ממנה. סירנה של אמבולנס נשמעה והוא נכנס בדחיפות אל חניית המיון. עמדתי שם דקות ארוכות. הסתכלתי אל השמיים. רציתי לשאול אותו שם למעלה משהו. אבל שתקתי. כבר הרבה זמן לא דיברנו אחד על אחד. מה אני אגיד לו עכשיו? הלוואי שרק היה לי איזה סימן, למה אבא מחכה? הרופאים חוזרים ואומרים לנו שזה לא מובן איך הוא עדיין נשאר עם אותם מדדים כל כך הרבה זמן, ועוד בגילו... זה לא הגיוני. היה לי איזה רעיון אבל ביטלתי אותו מיד, ממש לא קשור. כנראה שהייתי שקוע במחשבות ולא שמתי לב שבקצה המרפסת, בצד ימין, הגיעו שני בחורים מזוקנים עם שולחן מתקפל. "אחי, כבר הנחת היום?" הם שאלו אותי עם החיוך הכי רחב שאי פעם פגשתי. כמו איזה מלאכים. נעמדתי דום. לא

שבוע אחרון למבצע!!!
שוויון
התאמת לווטואריות!!!

נבר 2 שנה

תמר הרשקוביץ - סיפור אהבה

הרב יהושע והרבנית נעמי שפירא - חלוצים

אסתר לחמן - אמא אדמה

פנימה מבשלת לך את הסיפורים הכי חמים

כתבות צבע מדהימות | מתכונים | בריאות | טיפוח וסטיילינג | זוגיות | חינוך ילדים | תרבות | טורים אישיים | מוסף אופנה ועוד

מגזין פנימה & food appeal בשיתוף פעולה מיוחד

מתנה!

עשי מנוי לפנימה
וקבלי סט סירים יוקרתי
לבחירתך **במתנה!**

ניתן לקבל סט של 3 סירים בשווי 399 ₪ (16 ס"מ, 16 ס"מ, 14 ס"מ) או לחילופין סטאד' 28 ס"מ, 4.2 ליטר + כף בשווי 499 ₪

פנימה הסיפור של כולנו

הצטרפי עכשיו < חפשי בגוגל 'מגזין פנימה' או חייגי 8980*

צלמים: זוהרה אור, עידית קוטיאל, אורלי שניידר *בהתייבות לשנה | התמונה להמששה

התבוננות

— הפרשה החסידית עם הרב עדין אבן ישראל —

שני קטבים לזרימה

הנה, בכרובים שהיו בבית המקדש כתיב: "ופניהם איש אל אחיו... ועשית שנים כרובים", "כרוב אחד מקצה מזה". וענין הכרובים יובן על פי מה שאמרו הז"ל: "היינו פני כרוב היינו פני אדם" - "אפי רברבי ואפי זוטרי". וצריך להבין, שהרי אין לו דמות הגוף. אך העניין, שהתורה נקראת 'אדם', התורה כמו שהיא למעלה, שהתורה לפנינו צריך להיות על ידי צמצום, וזהו שאמרו רז"ל: "צמצום שכינתו בין בדי ארון". כי מפני שמשם הקול מדבר למשה הוא על ידי שצמצום וכו'. ובחינה זו נקראת כרוב, אפי זוטרי, בחינת אדם הקטן כמשל הקטן שהגילוי במוחין שלו מצומצם יותר מבאדם הגדול... וזהו "כרוב אחד מקצה מזה" שהוא המשכה מלמעלה למטה, ו"כרוב אחד מקצה מזה" הוא כדי להיות ירידה זו הוא על ידי אתערותא דלתתא [תורה אור, פרשת תרומה, ד"ה "מי יתנן כאח ליי", דף ע"ט ע"ב]

כרובים

בתורה יש לנו תיאור כולל של הכרובים: "ועשית שנים כרובים... כרוב אחד מקצה מזה, וכרוב אחד מקצה מזה... והיו הכרובים פורשי כנפים למעלה, סוככים בכנפיהם על הכפורת, ופניהם איש אל אחיו" [שמות כה, יח-כ]. כל מה שאנחנו יודעים הוא שיש שני כרובים, שיש להם רגליים ויש להם כנפיים, אבל אין לנו מושג איך הם נראים, איזה גוף יש להם, ואם יש להם בכלל גוף.

חז"ל אומרים שפני הכרובים הם פני אדם [חגיגה יג, ע"ב]. אולי אין להם גוף של אדם, אבל יש להם פנים של אדם. למסקנה הזו מגיעים מהשוואה של שני התיאורים של המרכבה של יחזקאל. בתיאור אחד (יחזקאל א), יש ארבע פנים למרכבה - פני אדם, פני שור, פני אריה ופני נשר, ולפי תיאור אחר (יחזקאל י, יד), במקום 'פני שור' מופיע 'פני כרוב', וההסבר שם הוא שלכרובים יש פני אדם, אבל יש לאדם שני סוגי פנים: "אפי רברבי ואפי זוטרי" (שם) [= פנים גדולות ופנים קטנות], ומכאן בא העניין הזה שאנחנו אומרים ש'פני אדם' הם פנים של אדם מבוגר, ו'כרוב' הוא פנים של תינוק. זו הסיבה שאפילו באנגלית, ואני חושב שבעוד שפות, אומרים שלמישהו יש פרצוף של כרוב - Cherubic - פני מלאך או פני ילד, ומכאן גם מגיע כל הקיטש בציורים של מלאכים קטנים עם פרצופים של ילדים.

הכרובים כצמצום שכינה

כאשר משה נכנס למקדש הוא שומע את הקול מדבר אליו מבין הכרובים, וחז"ל אומרים שהקב"ה צמצם את שכינתו בין בדי הארון. השכינה במהותה גדולה מכדי שתהא בה השגה אנושית. אנחנו יכולים להשיג רק מה שבתחום שלנו, אבל מה שמעל לגדלים שלנו לא נעשה קליט בכלל, ולכן אין לקיום של מה שמעבר לתחום ההשגה שלנו שום נקודת חיתוך או נקודת פגישה עם הקיום שלנו. אני יכול להתייחס רק לדבר שאני יכול איכשהו להכיל אותו בתוך הכלים שלי, לכלול אותו בתוך ההוויה שלי.

כדי שיהיה גילוי שכינה, צריך שיהיה צמצום של השכינה, ולכן הקול מדבר למשה מבין בדי הארון. הקול של ה' הוא "קול ה' בכח", ולכן הוא קול שאני לא יכול להקשיב לו, ונמצא מעבר למה שאני מסוגל לקלוט, ולכן אני צריך שהקול יישמע באופן אחר. וזה שהקול יכול לדבר - ולו רק למשה רבינו - הוא רק אחרי שהקב"ה צמצם שכינתו, כך שיכול להיות קול כזה שמשם רבינו יכול להבין אותו. משה מסוגל לשמוע רק את הקול של המהות המצומצמת, הקול שיוצא מבין הכרובים, מפני שהכרובים הם 'אפי זוטרי' = הפנים הקטנות, הצמצום.

מה זה פני כרוב? פנים של תינוקות, פנים יותר קטנות. ההבדל הוא לא רק בגודל הפרצוף, אלא ביכולת התפיסה. גם לקטן יש מוח וגם הקטן חושב, אלא שאצלו המחשבה היא מחשבה קטנה, בעוד שאצל הגדול, אם הוא רוצה, המחשבה יכולה להיות מחשבה גדולה. ההבדל בין הקטן והגדול, בין התינוק והמבוגר, הוא בין המחשבה הרחבה והמקיפה לבין המחשבה הצרה והמצומצמת.

למה ה' מדבר מבין הכרובים? בלשון פשוטה יותר אפשר לומר שה' מדבר מתוך פרצוף של תינוקות משום שזה האופן היחיד שאותו אנחנו מסוגלים להבין. אם הוא ידבר כמו שמדברים למבוגרים, אז זה לא דיבור שבשילנו, מפני שאנחנו לא מסוגלים להבין. כשמדברים כמו שמדברים אל תינוקות, אז מה שאנחנו מסוגלים להשיג. את פני הכרוב אני מסוגל להבין. להבדיל

כמה הבדלות, לפעמים רואים שאם מושיבים ילד קטן עם איוו חיה, אז מתברר שיש קומוניקציה הרבה יותר טובה, מפני שיש להם יכולת לשוחח ולהעביר דברים בצורה מאוד פשוטה. לילד הקטן יש כך וכך דברים שהוא מבין ומשיג והיצור הזה גם כן מבין ומשיג את אותם דברים, אז הם יוצרים קומוניקציה. אבל כשכא כן אדם מבוגר ורוצה לדבר על הבעיות שלו עם הכלב, אז הכלב אולי מקשיב אבל הוא לא יכול להבין את עומק העניין. כדי שתהיה קומוניקציה, צריך שיהיה צמצום, וזה מה שהוא אומר על כך שהקול מדבר אל משה מבין הכרובים.

שני כרובים

למה אין רק כרוב אחד? למה יש שני כרובים? אם חושבים על זה, למנורה ולשולחן יש מבנה של כלי אחד שיש לו מרכז וציר, ואילו הארון בנוי מעיקרו כשניו. הרעיון הוא שדבר שיש בו זרימה, כמו חשמל, צריך שיהיו לו שני קטבים. כאשר תיאורטית יש רק דבר אחד, לא יכולה להיות בתוכו זרימה מפני שזרימה מותנית בזה שיש שני קטבים - קוטב חיובי וקוטב שלילי.

שני הכרובים מסמלים את הקב"ה וכנסת ישראל, או את הקדוש ברוך הוא והשכינה, את האור של מעלה והאור של מטה; ומבין הכרובים נשמע הקול. שהוא ההמשכה מלמעלה למטה. הכרובים עומדים משני קצות הכפורת, מפני שיש בין שני הכרובים מתח זורם. השפע של הקב"ה לא יכול לזרום מלמעלה למטה אם חסר המבנה הבסיסי של יחס בין שני כרובים - יחס בין שני דברים שיש להם דמיון, שאחד מהם הוא גדול והאחר הוא קטן. כדי שתהיה זרימה מלמעלה למטה, צריך שיהיה דמיון ביניהם, אך כדי שיהיה אפשר גם להעביר מתח ביניהם - צריך שבצד אחד תהיה מלאות, ושבצד הנגדי יהיה חסר, שצד אחד יהיה נותן והצד השני - מקבל. הכרוב האחד הוא בעצם פני האדם המבוגר, והכרוב השני הוא התינוק, ולמרות שהם דומים, הזרימה היא מן הגדול המעניק ונותן אל הקטן.

הצירוף הזה של שני הכרובים קשור למבנה של זרימה, וכדי שתהיה השפעה מלמעלה למטה, צריך שתהיה שאיפה מלמטה למעלה. הכרוב הקטן מייצג את הפרצוף של העולם מלמטה - התפיסה המצומצמת - והכרוב הזה צריך שיהיה לו געגועים למעלה. כדי שהקב"ה יוכל להופיע בדרך מצומצמת הוא צריך לצמצם את שכינתו ולהוריד את השפע שלו למטה, אבל האדם צריך לרצות בכך, ולבטל את עצמו כלפי הקדוש ברוך הוא. ברגע שהצד של מטה מבטל את עצמו כלפי הקדוש ברוך הוא, אז הקדוש ברוך הוא יכול להשפיע. אם הצד השני משדר כל הזמן: "אני, אני, אני", אי אפשר להשפיע אליו, כי הוא לא במצב של קליטה של השדר שמלמעלה.

החיבור והאחדות בין הכרובים תלויה אפוא בכך ששני הכרובים הללו יהיו "פניהם איש אל אחיו" - הם צריכים להסתכל זה על זה. הכרובים לא רק עומדים על שני הקצוות של הכפורת, אלא גם עומדים ומסתכלים אחד על השני, והמבט יוצר געגועים כפולים, אהבה, ורק בדרך זו הצד הגדול יכול להשפיע מלמעלה על הצד הקטן שלמטה.

מרכז שטיינזלץ
למנחת אבות
לישיבת מוסדות אגודת ישראל

תקוה

בעריכת אוריאל סגל
הקטעים באדיבות ישיבת
תקוה ומרכז שטיינזלץ

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מיחסני חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

מיניבר
**אלפא
פלוס**

מאושר
לשימוש בשבת
במים החמים
והקרים

₪ 1,490
במקום ~~₪ 1,990~~

הזמינו עכשיו ***5018**

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-22:00 שישי וערב חג: 09:00-14:30 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 22:30

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מיחסני חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

ספיריט+

כל הפלוסים בבר מים אחד

מאושר
לשימוש בשבת
במים החמים
והקרים

רק ב-1

₪ 2,124

במקום 2,690 ₪

הזמינו עכשיו *5018

☎ *5018

PAYNGO.CO.IL

בתוקף עד 31.3.23 או/ו עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | ט.ל.ח. | מינימום 50 יחידות מכל פריט | בכפוף לתקנון המבצע המופיע בחנויות

עשימה

איך עושים את זה?

עם כניסתנו לחודש אדר ולקראת חג הפורים הקרב ובא, נועדנו עם הרב משה חיים לאו, מרבני העיר נתניה, לשיח תורני-פורימי מהומם, שזור בסיפורים מקוריים והיגדים חגיגיים, על חובת השמחה בחודש זה ומסריה, על מצוות "עד זלא ידע" ומשמעותה, ועל זכירת ומחיית עמלק בכל דור ובכל יום << מה אנחנו עלולים לפספס בפורים, למה כרע רבי יהונתן אייבשיץ לרגלי ההגמון, כיצד נקם הרב לאו בנאצים, ובאלו מילים ניחם ה'אמרי אמת' את חסידו ניצול השואה

ב. אלקנה

כל שלב בשיחה עם הרב משה חיים לאו, ריחפה בחלל הסלון המואר בכואת היותו בן אחר בן לשלושים ושבעה דורות של רבנים, עד מהר"ם פדובה; בן בכור לאביו, רבה של תל אביב יפו, הרב ישראל מאיר לאו; והוא עצמו, תלמיד חכם שחסידותו שזרה בתורתו ובהליכותיו.

הרב לאו (62) למד בנעוריו בשיבות 'קול תורה' ו'חברון', ובמשך השנים שימש בתפקידים רבניים וציבוריים רבים, ביניהם גם כחבר מליאת מועצת העיתונות. תחת ידיו הופיעו מספר ספרים תורניים, וקולו מוכר היטב לרבים בישראל בזכות נאומיו, שיעוריו הרבים והתוכניות המשודרות בהן הוא משתתף ומשמיע מדברי תורתו לאלפי מאזינים.

משנכנס אדר מרבים בשמחה, ומטבע הדברים, השיחה עם הרב לאו מתמקדת

בענייני השמחה של חודש אדר בכלל וחג הפורים בפרט. "צריך לזכור", הוא פותח, "כי פורים יש שני דברים שנראים כמעט כסותרים כשחושבים עליהם לרגע. מצד אחד, פורים הוא זמן של שמחה. אם כבר משנכנס אדר מרבית בשמחה, הרי ככל שפורים מתקרב הולכת השמחה וגוברת, ואכן בוודאי צריך לשמוח. מצד שני, אנחנו יודעים שזהו יום מסוגל. החל מהענין של 'פורים - כיפורים', שגניין כפרת ומחילת העוונות שייך גם לפורים, וכמו כן נאמר בגמרא 'הדר קיבלוה בימי אחשוורוש'. כלומר, שבפורים בעצם התרחש מתן תורה פעם נוספת, כיון שבעת מתן תורה הקב"ה כפה עליהם הר כגיגית והיה זה באונס, ורק בימי הפורים קיבלו את התורה מרצון.

"חכמינו אומרים שביום זה 'כל הפושט יד נותנים לו'. ובחסידות מפרשים זאת כלפי מעלה, שביום מסוגל זה כל מי שפושט יד ומבקש מהקב"ה, זוכה שבקשותיו נענות. ויותר מזה: בחסידות אומרים שהציווי לשמוח ולהשתכר מגיע על מנת לאפשר את הבחירה, ולתת מקום לכך שיהודי ישקע בהוללות ויפסיד את ההזדמנות הנעלית הזו...

יש סיפור חסידי ידוע על יהודי שהגיע במקורו מהעיריה, מהשטעטל, ונסע לאמריקה והרוויח הרבה מאוד כסף. בדרכו חזרה לביתו פגש משפחה יהודית שהפריץ התעמר בה, נתן להם את כל כספו והציל אותם. בזכות זאת החליטו בבית דין של מעלה לתת לו מתנה: שכל דבר שיאמר, יתקיים אלאחר. אך למעשה, הוא חזר לעיירה מדוכדך כולו מכך שהפסיד את כל כספו, נכנס לדיכאון, התמכר לטיפה המרה והיה שיכור כרוני. מידי יום היו עשר דקות בלבד שהוא היה צלול, וניתן לשער אלו מילים יצאו מפיו אז.

"לפעמים נותנים לאדם הזדמנות, אך בד בבד מאפשרים לו להחמיץ אותה. בפורים יש לך אפשרות לבקש את הכל - אך אז אתה עלול גם לאבד את הכל. לכן עלינו לזכור, בתוך כל חוסר הידיעה בין ארור המן לברוך מרדכי, שזהו יום גדול ומשמעותי, שביכולתו להיות גם 'כיפורים'."

כשהאזניים ירדו לרגלים

אי אפשר לחמוק מהשאלה הזו שכל שנה מציקה לנו מחדש. "אמר רבא", ציטטנו את דברי הגמרא במסכת מגילה, "מיחייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי". מה הרעיון? איזו תכלית יש בכלבול שבין המן הארור לבין מרדכי הברוך, עד שזו מחובתו של כל אדם ביום פורים?

הרב לא משיב תשובה נוקבת, לא פחות מהשאלה: "אני פירשתי זאת לעצמי כל השנים, שהמשמעות של הענין היא שהיהדות בנויה תמיד על שני הצירים המקבילים של 'סור מרע ועשה טוב'. השאלה היא האם להדגיש אכן קודם את ה'סור מרע' - ארור המן - ורק לאחר מכן את 'ברוך מרדכי', ה'עשה טוב', כסדר עקרוני. להבנתי, וכך מלמדת החסידות, בדור שלנו אנחנו צריכים לעשות פורים כל השנה: מוכרחים לטשטש את הגבולות בין סוגי העבודות ואת השלבים שבהם עוברים מזו לזו, כי לא כל אחד יכול לעמוד בזה. הרבה פעמים צריך להתחיל דווקא עם 'ברוך מרדכי' ועם עשיית הטוב, והמן שבקרבו יתמוסס מעצמו.

"אם אדם יתחיל מ'סור מרע', לא בהכרח שהוא יגיע אל 'ועשה טוב'. כשבוחשים ברע ומתבוססים

בו, ייתכן שלא נצליח לדחות אותו ורק נשקע בו עוד ועוד. לכן חסידים פירשו: "סור מרע" - על ידי "עשה טוב". כלומר, אדם לא מחכה עד שיבער מתוכו את כל הרע. הוא מתקדם ומקדש את עצמו עוד ועוד, ואז הרע שבו כבר הולך ונדחה מאליו. אדם אומר לעצמו: אני הרי כל כך קשור אל הקודש - שאני אעשה עבירה? "..."

דבריו של הרב, אנחנו מעירים, עולים בקנה אחד עם שיטתו הנודעת של הרבי מלובביץ' בסוגיית הפצת היהדות. על פיה, בזמננו אי אפשר להמתין עד שאדם ימלא את כרסו ב'ש"ס ופוסקים ורק לאחר מכן יצא להשפיע על אחינו בני ישראל לקרבם לתורה ומצוות. מי שידע אות א' - אמר הרבי - צריך ללכת ללמד אותה יהודי אחר, בלי לחכות עד שייגיע לאות ת'. הוא הוסיף וקבע כי אין חשש שהסביבה תשפיע לרעה על מי שעוסק בהפצת היהדות. אם אתה נמצא בעמדת ה'משפיע' - אתה לא תהיה 'מקבל' שלילי. וכפי שחז"ל כבר קבעו בדניי הכשרת בשר לאכילה: "איירי דטריד למיפלט לא בלע", מי שעסוק לפלוט החוצה - לא בולע פנימה.

הרב לאו מסכים ומבקש לתת לכך דוגמה מחווייה אישית: "לפעמים אני מגיע לערוך חופות, ולצערנו לא תמיד הציבור לבוש בהתאם לגדרי הצניעות וההלכה. אני שואל את עצמי: ריבוננו של עולם, מה אני עושה כאן? אבל כשאתה נמצא במוטיבציה לקדש

שם שמים, לנסות לסדר הפרדה הלכתית במעמד החופה ושכל כולו יתנהל כדת וכדין כי מקימים כאן עכשיו בית בישראל, אתה לא רואה כלל את המתרחש מסביב.

"כולם זוכרים את הסיפור, כשמשה רבנו ראה את המצרי מכה איש מאחיו, נאמר בפסוק 'ויפן כה וכה וירא כי אין איש - ויך את המצרי ויטמנהו בחול'. מה היה שם

בדיוק? כולם מבינים שמשה רבנו וידא שאין אף אחד שרואה. אבל אם כך, איך למחרת דתן ואבירים ידעו על המעשה הזה? יש הרבה תשובות לדבר. יש המפרשים כי המוכה הוא זה שסיפר זאת ועוד.

"הרבי מלובביץ' פותר את השאלה בדרך ייחודית: באותו מעמד נכחו אנשים רבים. הם ראו את המצרי מתעמר ביהודי, אבל הם היו שקועים בצרת הגלות וחששו להתחיל לריב עם הנוגש המצרי. משה ראה שאין איש שהאירוע מציק לו באמת, 'במקום שאין אנשים', ולכן מיד נטל זאת על עצמו וטיפל במצרי.

"על זה נאמר: 'חכם מה הוא - אומר', מהותו של החכם ניכרת בדבריו. הרעיון הזה אופייני כל כך לדרכו ופעליו של הרבי. כשיהודי בצרה, אין זמן לחכות לדבריו של צדיק פלוני ואח"מ אלמוני, צריך לפעול מיד.

"בכל הדורות זה היה כך. יתרו הגיע למחנה ישראל במדבר, על מנת להתגייר. רש"י מביא את חז"ל: 'מה שמועה שמע ובה? קריעת ים סוף ומלחמת עמלק'. נשאלת השאלה: וכי הוא היה היחיד ששמע? הרי 'שמעו עמים ירגוון, חיל אחז יושבי פלשת, אז נבהלו אלופי אדום'. אך יתרו היה היחיד שהסיק מסקנות מהשמועה ששמע. לכן רש"י מייתר מילה בדבריו: 'מה שמועה שמע ובה'. כולם שמעו, אבל הוא היה היחיד

שהשמיעה שלו הייתה שונה, הוא גם הפנים, וזה גרם לו לבוא.

"בשנות בחרותי למדתי בשיבת 'קול תורה'. שם היה משגיח ישיש בן למעלה ממאה, רבי גדליה אייזמן. הוא שאל פעם על הנאמר בפרקי אבות שאחד הדברים שהתורה נקנית בהם הוא 'בשמיעת האזון'. מדוע המשנה אומרת 'שמיעת האזון'? לכאורה מספיקה המילה 'בשמיעה'!

"במקום לענות, רבי גדליה סיפר את הסיפור הבא: פעם נגזרה גזירת גירוש על יהודי פראג. פרנסי העיר ניסו להשתדל בכל הדרכים לבטל אותה אך ללא הועיל. המוצא האחרון היה רבי יהונתן אייבשיץ, רבה של העיר. באותה שעה הוא ישב בישיבה ומסר שיעור עמוק. כמה מהעוסקים נכנסו בבחילות, ניגשו היישר אל הרב ולחשו לו באוזן את סוד העניין. הרב קם מיד ופנה לצאת. כמה מהתלמידים המקורבים יצאו גם הם והתלוו אל המשלחת.

"בהגיעם לארמון, רבי יהונתן קיבל רשות להיפגש עם ההגמון, וכשנכנס אליו התחיל לדבר לפניו ולהסביר עד כמה תהיה זו טעות איומה וטרגדיה נוראית לגרש את היהודים, אך כל ההסברים נפלו על אוזניים ערלות. כשראה כך, החל רבי יהונתן לדבר אל רגשותיו של ההגמון ולבכות לפניו שלא יגרש את הקהילה עתיקת היוםין שנמצאת בעיר. כבר מאות שנים, עם כל הנשים והטף.

ושבו ללא הועיל.

"בשלב מסוים רבי יהונתן התפרץ בזעזוע, כרע על פניו ארצה, אחז ברגלי ההגמון ונענע אותו מתוך בכי עצום. ההגמון הביט אליו מושבו מושבו והודיע לבסוף שהוא מוכן לוותר על הגזרה, עד הפעם הבאה... מיד התרומם רבי יהונתן ויצא חזרה לכיוון הישיבה.

"בדרך שאל אותו אחד התלמידים: רבנו, אני מבין היטב שהרב היה מוכרח לסגור את הספר כי זה פיקוח נפש, ולכן גם הרב נדרש להשתחוות לפני ההגמון; אך מבחינה נפשית, איך הרב, גאון הדורות, מחברם של הספרים הנודעים - 'כרת ופלת', 'אורים ותמים', 'יערות דבש' - מסוגל לכרוע ולהשתחוות לפני אפס מאופס שכזה? נענה רבי יהונתן בחיך ואמר: אני לא השתחויתי. דיברתי איתו, אך בזה אעשה וראיתי שהאזניים שלו ירדו לקרקע כמות רגעים?..."

"סיים רבי גדליה: כמה היינו מוכנים לשלם כדי לשבת חמש דקות עם רבי יהונתן אייבשיץ? אינני יודע אם יש הון שבעולם שיכול לשוות לכוז זכות. והנה, ההגמון הזה זכה לדבר עם רבי יהונתן רבע שעה, ומן הסתם לא הייתה זו הפעם היחידה. נו, וכי למחרת הוא דפק בדלת בית המדרש וביקש להסתפח לשיעור? לא. למה? יש לזה סיבה פשוטה: ההגמון הזה לא שמע מהאזניים. יהודי שומע מהאזון, בה' הידיעה, 'אזון זו ששמעה על הר סיני'. האזון שהקדימה 'נעשה' ל'נשמע' ומכירה בקדושת התורה.

"יש הבדל בין שמיעה סתם לבין שמיעה שיודעת גם להפנים את הדברים ולהבין היטב את משמעותם. העמים מסביב זכרו את קריעת ים סוף גם ארבעים שנה לאחר מכן, כפי שאומרת רחב למרגלים ששלח יהושע: 'ונשמע וימס לבבנו ולא

נס הפורים האישי של הרב לאו

עזר. הצוות בפנים אמר שהמנועים כבר הופעלו, הדלתות כבר ננעלו, ובמצב כזה גם ראש ממשלה לא יכול לעלות למטוס.

"בתחושת 'אני את שלי עשיתי' החזרתי לבחורים המתוחים את הכרטיס. הפעם כבר לא הייתי כעוס כל כך, רק מאוכזב ותוהה לפרש החוויה שעברתי. למחרת הגעתי לשיעור, והעובדים בבנק התפלאו כמובן. סיפרתי להם את הסיפור והם חייכו ואמרו: לא ידענו שהרב כזה 'שלימזל'... חייכתי גם אני במבוכה.

"כשחזרתי הביתה, ברגע שנכנסתי לצלל הטלפון. הרמתי. ברקה וולף על הקו. הוא אמר לי: הרב יושב? אני מכיר את ברקה לא מהיום. לא היה לי זמן או רצון להלצות. אמרתי: הריני כאילו התיישבתי. מה העניין? הייתי עדיין קצת בכעס עליו על כל ההפקה הלא מוצלחת שהוא היה המתווך הראשי שלה... הוא אמר לי: כבוד הרב, עד שאתה לא מבטיח שאתה יושב באמת, אני לא ממשיך את השיחה.

"התיישבתי והוא אמר: המטוס שלכם, שבו היית אמור להיות, הגיע בשעה 12 בלילה למוסקבה. שם חיכתה לכם מונית עם נהג מקומי ושני בחורים חב"דניקים, כדי לקחת אתכם למינסק בנסיעה בת שמונה שעות. באמצע הדרך פגעה משאית במכונית. הרב קפלן והנהג נהרגו במקום. הבחורים דיממו והיו במצב אנוש ואיש לא ידע. בשעה 11 בבוקר, כשהתחיל האירוע במינסק, עדיין לא ידעו מדוע האורחים לא מגיעים. עיכבו את האירוע עד שהגיעה השמועה על האסון הגדול שאירע והספידו שם את שני האורחים מישראל, בחושבם שגם הרב אינו בין החיים.

"למחרת באחד העיתונים הגדולים בארץ הופיעה תמונה שלי עם כותרת גדולה בעמוד הראשון: הנוסע שניצל.

"אמרתי לעצמי: אינני יודע מה היה קורה אילו הייתי נוסע; אפילו אם הקב"ה היה משאיר אותי בחיים - רק משהות בת שעות ארוכות באמצע הלילה, באמצע שום-מקום, בערכות רוסיה, עם הרוגים ופצועים, מי יודע כיצד הייתי יוצא ואיך הייתי שורד זאת גופנית ונפשית. עד עצם היום הזה יש בידי את הדרכון שלו מודבק אישור הוויזה משגרירות בלרוס ובו מוטבעת חותמת של יציאה מהארץ. מהארץ לא יצאתי, וה' טוב, בדרך פלאית ושמימית, הותיר אותי בארץ החיים".

אלך לנסות לזרו את התהליכים'. בעודו צועד לשם, פניתי אני הצדה להתפלל מנחה.

"סיימתי 'עושה שלום' והבחורים מגישים לי את הכרטיס. שאלתי היכן הרב קפלן והם אמרו שהוא כבר עלה לקומה השנייה. עליתי גם אני. השעה הייתה כבר לאחר שבע וחצי, עברתי את כל הבידוק וההחתמה, וברגע שלפני האחרון, בעודי עושה דרכי אל השער, עוצרים אותי ושואלים אותי: היי, לאן אתה הולך? אמרתי: מה זאת אומרת, למטוס. אמרו לי: מצטערים. המטוס כבר סגור ומלא. מסתבר שמכרו יותר מדי כרטיסים לטיסה הזו, בהנחה שלא כולם יתייצבו. כעת אי אפשר כבר לעלות עליו. ניסיתי להתווכח וראיתי שאין עם מי לדבר.

"ירדתי למטה חזרה בכעס. נדמה לי שמעולם לא ירד אדם בחזרה את המדרגות אחרי שכבר עלה לקומה שממנה ממשיכים לעבר ההמראה... הבחורים עוד עמדו שם. מיד כשהם ראו אותי, הם זינקו אליי ושאלו מה קרה. נתתי להם את הכרטיס בחזרה ואמרתי בעצבנות: בפעם הבאה תדאגו שהטיסה תהיה יותר מסודרת..."

"הם התקשרו מייד לסוכן הנסיעות, שהיה סוכן ממולח ורציני. והוא אמר להם מיד: תגידו לרב לאו שהוא עוד יעלה על הטיסה הזו. זה היה כבר דקה לשמונה.

"ישבתי בצד והמתנתי. כבר לא היה לי מה להפסיד. ביתניים מתקשר אליי יהודי ומזדהה בתור הרב יוסף גרוזמן, רבה של מינסק. הוא מתחיל לומר לי בסערה: אתה מוכרח לעלות על הטיסה! אני מארגן האירוע, זה אירוע רציני, גם נשיא בלרוס יהיה שם, וכבר פרסמנו מודעות שבהן נאמר שאתה אורח הכבוד. שמך ותמונתך מופיעים בכל המודעות.

"הסברתי לו את פרטי המצב וזוהי לא תלוי בי, ואז הוא חשב קצת ואמר לי: שמע, מאחורי הדלפקים של המזוודות יש משרד קטן, ויושב שם אדם שהוא אחראי הטיסה. יש לו יכולות שאין לדיילים בשטח. אין לי ספק שהוא יוכל לארגן לך מושב חירום או משהו. אמרתי לו: הרב גרוזמן, אתה נשמע כל כך נסער ואותנטי, אני משאיר את הטלפון פתוח ואתה תדבר איתו ואז רבים הסיכויים שהוא יבין את חומרת המצב וישתכנע.

"הלכתי לשם, נתתי את הטלפון לאותו יהודי. לא שמעתי את הרב גרוזמן אבל ראיתי כיצד הפקיד הבכיר משתכנע מיד ואומר: בסדר, בסדר, אני אלך מיד לדבר עם הצוות במטוס. אבל זה לא

קהילות רבות במרוצת הדורות היו מציינות יום מסוים בשנה שבו ניצלו מגזירות קשות, והיו מכנים אותו 'פורים'. כך ידוע לנו על 'פורים חברון', ועוד הרבה 'פורים' שאליהם נסמכים שמות של ערים וקהילות, כדי להודות ולהלל את ה' על הנס שפקד אותם והותירם בחיים. בתוך השיחה שיתף אותנו הרב משה חיים לאו, כי גם לו יש 'יום פורים' שבו היו לו חייו לשלל.

"זה היה לפני כעשרים וחמש שנים. ימים אחדים לפני ל"ג בעומר התקשר אליי ר' פרקה וולף, דובר חב"ד, ידידי וידיד בית אבא. הוא מספר לי שביום שני הקרוב יש במינסק, בירת בלרוס, חנוכה בית כנסת ומקווה ואירוע מפואר והוא 'הודיע' לי שאני צריך לנסוע. שיחת הטלפון הייתה כעשר דקות לפני כניסת השבת. דחיתי אותו והסברתי לו שהדבר לא נראה לי, אך הוא הודיע שיתקשר במוצאי שבת. ואכן, מיד בצאת השבת הוא כבר היה על הקו כשהוא מפציר ואינו נותן מנוח. לבסוף נעתרתי. אי אפשר היה לומר לברקה לא.

"ביום ראשון בבוקר נוקשים בדלת ביתי שני בחורים חב"דניקים ומבקשים את הדרכון שלי, כדי שיוכלו לדאוג עבורי לוויזה בשגרירות הבלרוסית. שאלתי היכן אקבל אותו חזרה, והם אמרו שבנמל התעופה, לפני הטיסה של שמונה בערב, הלילה, אקבל את הדרכון ואת כרטיס הטיסה.

"ביודעי שלמחרת איעדר מהשיעור השבועי הקבוע שאני מוסר כבר ארבעים שנה בבניין הנהלת בנק המזרחי, הודעתי מראש שלא אבוא וביקשתי מגיסי למלא את מקומי. באותו ערב הגעתי לשדה התעופה בערך בשש וחצי, ואחד הבחורים מקדם את פניי ומגיש לי את הדרכון. אני שואל אותו איפה הכרטיס, והוא מצביע לי על פינת כרטוס בקצה האולם ואומר שתכף יסדרו את זה.

"התיישבתי בצד. כעבור דקות אחדות מופיע במקום איש גבה קומה, מרשים מאוד, שתכף זיהיתי בחזותו כי הוא חסיד חב"ד. הלה לחץ את ידי והזדהה. התברר לי שהוא הרב לייבל קפלן, שליחו של הרבי לצפת, והמנהל הכללי של המוסדות שם. 'אנחנו נטוס יחד למוסקבה ומשם ניסע למינסק', אמר לי הרב קפלן. התחלנו לשוחח קצת ובשלב מסוים שאל, למה אנחנו מחכים? אמרתי לו שהבחורים אמרו שתכף יכרסמו אותנו. אני זוכר כיצד הוא הצמיד את משקפיו לעיניו והתבונן לעבר הנקודה המרוחקת שטרמינל הישן של בן גוריון ואמר: 'הרי זה הבן שלי שם. אני

קמה עוד רוח באיש מפניכם' - ובכל זאת לא באו מיליונים להר סיני לחסות תחת כנפי השכינה. הם שמעו, הבינו שיש ממה לפחד, והשתדלו להתקדם הלאה בחייהם בלי להתעסק עם בני ישראל. אבל כשיהודי לומד תורה ומקיים מצוות זו שמיעת האוזן, און זו שמעיה על הר סיני".

נחמה על שולחן ה'אמרי אמת'

קרוב לשעתיים חלפו מאז ישבנו לשיחה עם הרב לאו, ובשלב הזה ביקשנו לשמוע את דעתו על התופעה לה אנו עדים בשנים האחרונות: תורת החסידות ואורחותיה הפכו לנחלת הכלל. יהודים

רבים מספור, מכל החוגים, העדות והחצרות, לומדים את תורת החסידות והוגים בה.

"קודם כל", הגיב הרב לאו, "ידוע הסיפור שמספר הבעל שם טוב במכתבו, ששאל את המשיח 'אימתי קאתי מר' ונענה 'לכשיפוצו מעיינותיך חוצה'. אך מעבר לכך, רבי ישראל בעל שם טוב הוא זה ששינה לחלוטין את העולם היהודי. אפילו מי שלא מסווג את עצמו כחסיד, עבר שינוי רציני בעקבותיו. אפילו תנועת המתנגדים בראשות הגר"א, לא

קראו לעצמם בשם עצמאי עקרוני אלא מראש כינו עצמם 'מתנגדים' לבעש"ט ולדרכו. כלומר, התייחסו

לדרך שסלל כתופעה שלא ניתן להתעלם ממנה ולבטלה, וגם אם חלקו עליה הם בחרו להציג את עצמם כמתייחסים אליה למישרין ומציגים דרך אחרת בעבודת ה'. אגב כך, במרוצת הזמן, הם ספגו ממנה לא מעט דברים וכיום הכול מודים בכך.

"השמחה, ההכנה למצווה - אלה דברים שקיבלנו מהבעש"ט. אם לפני הבעש"ט יהודי שהיה מדליק חנוכייה היה ממלמל את הברכה וחוזר לתלמודו, אם היה תלמיד חכם, כיום

אינו אלא לעינינו. אנו בנסיון נורא שעלינו להתמודד איתו.

"אחרי ששמעתי את הדברים הללו, חזרתי עליהם בדרשה שנשאתי לפני כעשר שנים. ישב לידי רבי יעקב מאיר אלתר, בנו בכורו של האדמו"ר הפני מנחם מגור, ואמר לי: אכן, שמעתי את הסיפור בדיוק כך מאבי שנכח באותה סעודה עם אביו ועם אורחו, רבי לייבל אייזנר.

"אנחנו צריכים לדעת", מסכם הרב לאו, "כי כל משבר שאנחנו חווים, בכל מישור, אינו אלא לעינינו בלבד. ולכן עלינו לחזק ולהתחזק בידיעה שדבר אלוהי יקום לעולם, וכאשר עשה לאבותינו כן יעשה לנו ניסים בימים ההם בזמן הזה".

את הדברים הבאים: משה רבנו אומר 'ואשברם לעיניכם'. רש"י לא מפרש על כך דבר, אך הוא כבר פירש זאת קודם לכן. בחומש בראשית, על הפסוק 'ויקח מאיתם את שמעון ויאסור אותו לעיניהם', אומר רש"י שיוסף אסר אותו רק 'לעיניהם' אך לאחר שהאחים הלכו הוא שחרר אותו. זאת אומרת, שהתוספת של 'לעיניהם' מלמדת שכל האירוע לא היה אלא כלפי חוץ. על דרך זה בפסוק 'ואשברם לעיניכם': הלוחות לא נשברו אלא לעינינו, אך לאמתו של דבר הם והתכנים שלהם ניצבים לנצח. 'לייבל', קרא ה'אמרי אמת' כלפי חסידו - אוד מוצל מאש, שעלה בגפו לאחר ששתה מכוס התרעלה עד תומה - 'האישה והילדים לא נלקחו אלא לעינינו. האמת היא שהם נמצאים והכל חי וקיים. הכל

כמעט אצל כל יהודי באשר הוא, גם אם אינו משתייך 'רשמית' לעדות החסידים ואינו אומר 'לשם ייחוד' קודם לכן, המעמד תופס אצלו הוד והדר. מי לא ירקוד עם הילדים לאחר ההדלקה? את התחושות והאווירה שמעבר למעשה בפועל העניק לנו הבעש"ט.

"מידי שנה אני מגיע למעמד שריפת חמץ עם דף מיוחד של ה'יהי רצון' המקורי מתוך סידורו של רבי יעקב עמדין. וכל הנמצאים שם, כשלושים-ארבעים יהודים, רובם ספרדים וליטאים, מגיעים לבקש ממני את הדף ולומר בכוונה: 'כשם שאני מבער חמץ מביתי ומרשותי, כך ה' אלוקי ואלוקי אבותי תבער את כל החיצונים' וכו'. דרכי החסידות נפוצות לכול ומאומצות בחום.

"העולם שהיה לפני הבעש"ט הוא עולם שונה לחלוטין. הוא העניק לעולם את הכלים להתמודד עם האתגרים החדשים. ללא ספק, אלמלא הכלים שגילתה החסידות לא היה ניתן לשרוד לאחר השואה. אנשים היו במצבים לא פשוטים, בודדים ומנוכרים. ורק באמצעות הכלים של הבעש"ט הצליחו מנהיגי העולם היהודי להחדיר את האמונה שלמרות כל הרע וההסתברות, יש תקווה".

כהמחשה לדברים משתף אותנו הרב לאו במעשה בעל מסר מטלטל אותו זכה לשמוע מכלי ראשון. "הכרתי בתל אביב יהודי חסיד גור בשם רבי לייבל אייזנר ע"ה. הוא סיפר לי שעבר את כל המסלול מאירופה והמלחמה יחד עם אבי, יבלחט"א, ונסע יחד עם הנערים באנייה, למרות שהיה מבוגר ממנו בהרבה. במחנה הפליטים בעתלית חילקו אותם בצורה איומה - בחורים רבים שהגיעו מבתיים של יהודים יראי שמים נשלחו ללמוד במוסדות רחוקים מאוד מרוח בית אבא. אך הוא, שכבר היה מבוגר מהם ובשואה איבד ל"ע אישה וילדים, קם ונסע מיד לירושלים, כי ידע ששם נמצא האדמו"ר האמרי אמת מגור.

"רבי לייבל היה הפליט הראשון שהגיע לירושלים לאחר סיומה של המלחמה. כשה'אמרי אמת' ראה אותו, הזמין אותו לסעוד על שולחנו את סעודת השבת. הוא הסביר לי שזו הייתה עבורו התרגשות בלתי נתפסת: הרבי, שבפולין היה מלך על אלפי חסידים, נמצא עכשיו בראשות קהילה של כמה עשרות, ואני יושב איתו בשולחן! הוא רעד מפחד. וה'אמרי אמת' שהבחין בהתרגשות העזה שלו רצה לתת לו הרגשה נעימה ואמר לו: לייבל, לכיסא יש משענת, אתה יכול להשתמש בה. כאומר: אתה כעת אורח, לא חסיד..."

"הייתה זו שבת פרשת עקב. בתוך הסעודה אמר ה'אמרי אמת'

נגמרו התירוצים

מתחילים ללמוד עכשיו ומרוויחים שנה שלמה

חינוך מיוחד | לשון עברית | אנגלית | ספרות | גיאוגרפיה | אזרחות | מתמטיקה | תושב"ע | מדעי המחשב | מדעי הטבע | היסטוריה | לימודי אי"י | תקשורת | תנ"ך | מחשבת ישראל

תואר ראשון B.Ed. והסבת אקדמאים להוראה

הרצוג. לדעת. לחנך.

להרשמה: 074-7214487 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

אתם זוג נפלא עם הרבה כוחות, הבעיה, שאתם לא בכיוון

להניח שהחסימות האלה מוצדקות מרוב אכזבות וטעויות שנעשו בעבר. כשתהיי באמת מחוברת לעצמך, את לא תאפשרי לשבירה הזו לקרות, את תדייקי את הנתניה שלו אליך ובזכות האמון הגדול שתתני בו, הוא לא יישבר והקשר לא יתמוטט. הביני, זו בעצם "מתנת הנשיות" לזוגיות - היכולת לחוש בעדינות את החסרונות ולא לוותר על הקשר המדויק העבודה שלך היא לא לפחד להתחבר לנקודת ההזדקקות. זו הדרך שלך לפגוש את חווית ההתחדשות והצמיחה שבך. כשאת בתנועת ריצוי כלפי עוזי, זה נובע מתוך היאחזות בתדמית שלך, מתוך פחד להיעזב ומתוך הפחד שלא תהיי "אישה טובה".

תנועה כזו מובילה אותך לקיום קשר עם עוזי מתוך תלות ומבלי באמת לקבל את מה שאת ראויה וזקוקה לו בתוך קשר זוגי "הסברתי

"אני לא מבינה איך זה קורה שאני באמת מרגישה ככה?" התפללה זיוה

"עוזי נותן לך המון וכמו שדייקת כשאמרת: אבל, לא את מה שאת צריכה. לא רק זה שאת לא מקבלת את מה שאת צריכה, את עוד נותנת לו בחזרה מעצמך על מנת שיהיה מרוצה ובעצם את נשאת במקום מאוד מאוד חסר".

"אבל מה זה הצורך הזה שאני מרגישה שאני לא מקבלת?" שאלה "זה אותו צורך מאוד חזק שאת צריכה להרגיש שעוזי מכבד אותך יותר מגופו, שהוא מטמיע את רצונותייך בתוכו ולא עושה דברים מתוך ריצוי, שהוא באמת חושב עליך לפני שהוא חושב על עצמו." "את רוצה להגיד לי שאני נותן ונותן ונותן ונותן וזה לא עושה לה כלום?" עוזי ממש היה נסער

"יהיה לך קשה לשמוע, אבל זה כמעט כמו למלא את מיכל הדלק של האוטו במים במקום דלק. אתה ממלא ממלא, אבל זה לא מה שהרכב צריך. היא חייבת שהנתניה שלך תהיה מתוך מסירות נפש אמיתית, שהיא תוכל באמת לקבל את הכוחות שלך וזה יעזור לה להגיע למצב של בניה עצמית והתחדשות. זיוה, את צריכה מצד אחד לשחרר את החסמים לקבלה מעוזי ומצד שני לדרוש שהכוחות שלו יגיעו מתוך המקום המתוקן. עוזי, כשתתחיל להזרים לה דלק במקום מים, היא תוכל להשפיע כוחות וחסדים רבים לבית, לילדים וגם עבורך".

"כשאתה מעביר לה כוחות שאין לה יכולת להכיל אותם, נוצרת אצלך תחושה מאוד חזקה של שבירה בנפש ובגוף, אתה נשאר מוצף בכוחות בלי כלים להכלה. בעצם התגובה של זיוה המסרבת להתקרבות שלך באופן שאתה מציע לה עכשיו, היא מנכיחה חוקים שאלוקים קבע בעולם, חוקים שמבקשים שתיווצר אחדות אמיתית ביניכם ואז תוכל השכינה להתגלות ביניכם"

"אז מה? אני אמור להשאר ככה ולחכות?" שאל

"ממש ממש לא. אתה נשאר עם הרבה אנרגיה זוגית למימוש ומצד שני לזיוה יש הרבה כלים אחרים שיכולים לאפשר לך למלא אותם וייצרו ויסות, איזון ואחדות במבנה הזוגי."

ג. מתאוריה ליישום

"היום, בחברה המערבית, ההתייחסות הרווחת לזוגיות היא התייחסות לשני אינדיבידואלים.

"אני לא מבין איך יש לה עוד טענות אלי? כל מה שהיא מבקשת אני עושה עבורה. אני רואה מה גברים אחרים עושים עבור הנשים שלהן, הם לא עושים חצי מזה." התלונן עוזי

"אני גם עושה מה שאתה מבקש ועוד הרבה מעבר" החזירה לו זיוה "אז שנינו עושים אחד למען השני, מה הבעיה? למה אנחנו פה? אני מרגיש שאת סתם מחפשת על מה לריב כל הזמן" המשיך עוזי להתלונן

"עוזי, אתה באמת נותן לי הרבה אבל אני מרגישה שאתה לא נותן לי את מה שאני צריכה" הגיבה

"אני נותן לך את כל מה שאת מבקשת, יש משהו שביקשת ולא קיבלת? את רוצה עוד ועוד ועוד ואני מוכן לתת לך עוד ועוד בעל אחר היה כבר נשבר" הגיב עוזי

"אתה פשוט לא שם את הלב שלך במה שאתה עושה, אין לי דרך להסביר את זה ואני פשוט מרגישה שאני לא מצליחה להסביר את עצמי" השיבה זיוה בחוסר אונים.

"אני אנסה לעזור לשניכם להבין" התערבתי

א. הבנת כח ההנעה של הזוגיות

"יש הבדל עצום בין המודעות של שניכם למתנות הכמוסות שקיימות בכם"

"למה את מתכוונת?" שאל עוזי

"האישה מחוברת לברכת השפע של הקב"ה. כחלק מזהותה הראשונית, האשה מתחדשת דרך המחזוריות החודשית לחיים המתקדמים בתוכה, לעומתה האיש לא מודע לכוחות הכמוסים שהקב"ה טבע בו כזכר. אצל האיש החיבור יכול להגיע רק אחרי הפיכת העוצמות שלו וכוח חיותו לכלי להתקשרות וחיבור לאישה שלצידו. ההתקשרות הזו מחייבת הכלת הצד השני, מאמץ ופיתוח מודעות על מנת שהאיש יוכל להעביר את הכוחות לתוכה. כשהאיש נמצא בחוסר מודעות לכוחו הכמוס, זה גורם לו להתמקדות באהבה עצמית, גאווה וכל נגזרותיה. כתוצאה מכך נוצר ניתוק נוראי בינו לבין כוחותיו.

על האיש ללמוד להשתמש בכוחות תמצית חייו ככלי להתקשרות, אחדות והצמחת נפשות בבית, אחרת הוא ימשיך להתקיים בסתמיות וכוחותיו המבורכים לא באמת יתגלו, והוא יחיה בזוגיות בלי באמת לראות את אשתו.

על מנת למנוע מהיצר התפשטות ומיצוי הנאות אישיות, האיש צריך ללמוד לכוון ולעודן את המנוע רב העוצמה הזה לסיפוק צרכיה של אשתו (כפי שהתחייב בכתובה), לבניין הקשר הזוגי ולבניית התא המשפחתי. עוזי, אתה צריך לפתח רגישות כלפיה ולהיות מדויק ומכוון, אחרת הנתניה שלך גסה ומייצרת שבירה בלתי נראית לעין בתוך הקשר מכיוון שהיא לא כלי לקבל את הנתניה שלך"

"אז מה התפקיד של זיוה? נראה כאילו רק אני אחראי פה לכשלון. כבר נמאס לי מכל הדרישות שלה שהיא רוצה שאני אהיה יותר גבר, שהיא מרגישה שאני לא גבר. זה מתסכל מאוד" המשיך לבעוט "הדרך שבה האישה מצליחה להרגיש את הכח הגברי של בעלה היא רק על ידי זה שהאיש מצליח להעביר את הכוחות שלו אליה מתוך מקום מתוקן" ניסיתי להבהיר לו

"איפה באמת התפקיד שלי בכל העניין הזה?" שאלה זיוה

"את צריכה לנסות להסיר את החסימות שיש לך כלפי עוזי. סביר

ואת מחליפה את המתנה או מתלוננת, אז אני פשוט מעדיף פשוט לעשות מה שאת מבקשת וזהו" החזיר לה עוזי

"זיוה עייפה מזה שאתה מרצה אותה ולא באמת מאוחד עם הרצונות שלה, אז היא מנסה למצוא עוד כיוון ולמלא את תחושת החסרון שלה בזה שאתה תיזום ואולי משם תגיע הישועה. כנראה גם היא לא באמת מבינה את המהלך. היא פשוט מרגיש חסרון והיא מנסה לצעוק אותו בכל דרך אפשרית.

היא מאמינה שאם אתה תיזום ולא תפעל מתוך ריצוי, אתה בעצם תייצר רצון חדש כלפיה שהוא חייב להיות חלק ממך ואז תוכל להעביר לה את אותם כוחות והרצון יהפוך להיות משותף לשניכם" "מה למשל?" שאל עוזי

"כל מיני דברים שהיא אוהבת כמו לקנות לה מתנות, להפתיע אותה עם דברים חדשים, לקחת אותה לטיול, להכין לה ארוחה, לשאול אם היא רוצה, לחפש מה חסר לה ועוד אינספור אפשרויות. כל המעשים האלה מעוררים בה רצונות נעלמים או מולידים בה רצונות חדשים. זיוה, כשעוזי קונה לך מתנה, הוא בעצם רוצה להעניק לך שפע, לתת מכוחותיו. כשאת מתאכזבת והולכת להחליף את המתנה, הדבר הזה מייצר שבירה בנפש. מה שחשוב פה הוא היצירה והחידוש של הרצון, הוספת אור למערכת הזוגית. אבל, בשביל ללכת על בטוח, עדיף שתייצר יוזמה מתואמת, שתשתף אותה ביוזמה שלך ואז תהיה מדויק אליה וזה יאפשר לה לקבל ממך וככה תוכל להעביר אליה את הכוחות שלך.

3. המשכת הרצונות - האיש ממשיך את רצון האישה

"את יודעת משהו? אני מיואשת, אני כבר לא רוצה כלום" אמרה זיוה "מה אני אמור לעשות אם היא לא רוצה כלום?" שאל עוזי

"קודם, ניתן מקום לחוויה הרגשית שלה, בשני הטכניקות הראשונות, המימוש של האנרגיה הזוגית היא על ידי מימוש רצונות של האשה. בפרקטיקה הזו, תוכל לייצר אחדות בנפש כביכול מכיוון אחד, אפילו בלי שהיא תדע מזה בכלל"

"מה הכוונה? זה נשמע מיסטי" שאל עוזי

"נניח שזיוה מיהרה ושכחה את החלב על השיש. הרצון שלה היה שאחרי שהיא משתמשת בחלב, להחזיר אותו למקרר. אבל הרצון שלה נקטע באמצע. כאשר אתה מסדר ומחזיר את החלב למקומו, אתה חושב עליה ובאותו הזמן מתאחד איתה. אתה מגייס את כוחותיך הכמוסים להתאחד איתה וממשיך את הרצון שלה להחזיר את החלב למקומו. הפעולה הזאת עוזרת לך לפרוק ולהמיר את האנרגיה שאתה מוצף בה לאנרגיה זוגית ותייצר אחדות חזקה בתוך הנפש שלך. כמובן, שאם זיוה תגלה את זה בעצמה, זה יעצים ויגדיל את תחושת האחדות המשותפת. הפעולה הזו מזכירה השפעה ונתונה שאנחנו עושים לילדים שלנו, אנחנו מסדרים אחריהם או עושים דברים עבורם והעשייה הזאת היא שיא האחדות שבו ההורה מרגיש עם הילד שלו בלי שהילד בכלל יהיה מודע לזה.

חשוב להבין!

החוקיות בזוגיות שונה מכל יחסי גומלין אחרים שיש בעולם הזה, כי יש פה יחסים עם צרכים נפשיים שונים בין הגבר לאשה ויש פה עומקים ושכבות נוספים במבנה הזוגי לעומת כל קשר אחר.

הקשר הזוגי הוא המקום המרכזי שבו ניתן לעשות את עבודת תיקון הנפש בחיים.

למרעית עין, נראה הרבה פעמים בזוגיות שיש חוסר שיוויון וחוסר צדק שגורר הרבה פעמים פנקסנות, נצלנות, תחושת מסכנות ועוד רגשות שליליים שנובעים מחוסר הבנה אמיתי של מורכבות המבנה הזוגי האמיתי.

העבודה המוצעת כאן, היא עבודה זוגית שצריכה לבוא עם הבנה של שניכם לגבי התפקיד של כל אחד פה.

3 דרכים מעשיות לעבודת עידון האנרגיה הזוגית

1. הטמעת רצונות בנפש - מימוש רצונות קיימים

הטעות שחוזרת על עצמה הרבה פעמים בזוגיות, זה שהגבר מרצה את אשתו ולא מטמיע בתוכו את רצונותיה מתוך בחירה והתמסרות"

"מה הכוונה?" שאל עוזי

"אם זיוה מביאה מולך בקשה שלה: לשפץ את הבית. מה תגיד לה?" "מה זאת אומרת? עד חצי המלכות. מחר מביא שיפוצניק לבית" הגיב במהירות עוזי

"עכשיו חשוב שתבין מאיפה אתה עושה את הפעולה הזו. יכול להיות שאתה מצפה שמתוך זה זיוה תתלהב ממך, תפרגן לך, ואז תהיה לך תדמית של בעל טוב ותוכל אחר כך להתפנות ולהתעסק בתחביבים שלך או שפשוט ככה היא תעזוב אותך בשקט ותניח לך. כל פעולה שנעשית לקיום רצון של מישהו אחר שיש בה אינטרס גלוי או סמוי היא פעולה של ריצוי.

"אתה באמת רוצה לשפץ את הבית?" שאלתי אותו

"לא אבל אם היא רוצה, אני אעשה את זה" אמר

"מצד אחד אתה שומר על הרצון האמיתי שלך שאתה לא רוצה לשפץ את הבית ומצד שני אתה הולך ומשפץ בניגוד לרצונות שלך ואת כל זה אתה עושה על מנת לשמור על האינטרסים שלך שהזכרנו מקודם. המעשה הזה מצדך גורר כעס פנימי מודחק ובהרבה מקרים הוא גלוי, שכן, הרצון שלך שונה מהרצון שלה ואתה כפוי לעשות את רצונה. בפעולת הריצוי, אתה הוא העניין פה, מה אתה מרוויח שאתה עושה עבורה דברים. אבל, אין פה שום מימוש של אנרגיה זוגית וזה רק מגדיל את הפער ומעצים את תחושת החסרון של זיוה. זו הסיבה שנשים לא מסוגלות לשאת פעולות ריצוי של גברים, הן מרגישות שהם לא "באמת" גברים והן לא מסוגלות באמת להסביר למה."

"אז מה הדרך הנכונה?" שאל בחוסר סבלנות

"הדרך המתקנת היא החלפת רצון ברצון. כשאתה בוחר, כשהרצון הופך להיות ממש שלך, לא יהיו התנגשויות בין המעשה והרצון והדבר הזה ייצר אחדות בנפש וכמובן יגייס את כל כוחות הנפש למטרה הנכונה. זה שזיוה מרבה להביא בפניך את רצונותיה, זו ברכה לקשר. ככה היא בעצם מעניקה לך הרבה אפשרויות למלא את הכלים החסרים שלה וזו הדרך לייצר אחדות גדולה בינכם. זיוה, את צריכה להביא כמה שיותר רצונות ולא להתייאש כאשר עוזי לא מצליח או שהוא לא מבין אותך, את צריכה להאמין בו שהוא מסוגל להעניק לך את מה שאת זקוקה לקבל ממנו"

"למה זה לא קורה לבד? למה אני צריכה לדרוש את זה?" שאלה בייאוש

2. המצאת רצונות - יצירת רצונות חדשים

"כשאני יוזם משהו, תמיד יש לך תלונות, תמיד משהו לא בסדר

הטור נכתב בשיתוף עם אישי היקר

מיייל: hanna.tipul@gmail.com • טלפון: 054-4480705 • לכל המאמרים: www.hannad.co.il

חנה דיין: טיפול זוגי ופרטני במשברי החיים ברוח הפסיכולוגיה היהודית • קליניקה פרטית במרכז • מטפלת ומייעצת גם בזום

חודש טוב ומבורך! לחיים לחיים! משנכנס אדר מרבין בשמחה!

בהרבה ספרי חסידות כתוב שהשם 'אדר' הוא נוטריקון של 'א' דר' - אלופו של עולם דר בתוכנו בחודש אדר! בעבר רעיונות כאלו היו מקוממים אותי, שהרי שמו של חודש אדר, כמו שאר שמות חודשי השנה, הגיע אלינו מבבל אליה גלינו בחורבן בית ראשון. חוץ מזה, רק בחודש אדר הקב"ה שוכן בעם ישראל? האם בחודשים אחרים הוא משרה שכינתו עלינו בצורה פחותה? אלו

שאלות שאסור לשאול בעולם החסידות... אבל בכל זאת כדאי לשאול אותן, כי אם עמלים עליהן בסוף מקבלים תשובה, שמניחה את הדעת ודורה בתוכנו.

ר' אברום שפירא זצ"ל נהג לומר שהפוסק הגדול והנאמן ביותר הוא 'כלל ישראל', ואם כל עם ישראל נוהג במנהג מסוים בוודאי יש לו שורש. על פי דבריו ניתן לומר, שכשעלו ישראל מבבל הרגיש אותו הדור בהרגשתו הפנימית שיש לשמות החודשים הללו משמעות גדולה יותר מאשר עצם השמות הבבליים. כנראה ישבה ועדת השמות הממשלתית שמינתה כנסת הגדולה באותם ימים, והם החליטו אלו שמות להכניס ללוח השנה היהודי ואלו לא. לדוגמה, חודש ניסן ניכר בניסים רבים; התרגום הארמי למילה 'לתור', לחפש, היא 'אלול', ובחודש אלול אנו מחפשים את עצמנו, מחפשים אחר המעשים שלנו - זהו חודש של חיפוש. כך גם בחודש אדר, יש בו משמעות נוספת המסתתרת מאחורי שמו, ולכן אימצו ודרשו את המהות של השם שלו.

אם כן, הבנו מדוע דורשים את שמות החודשים הבבליים, אך עדיין לא הסברנו מדוע הקב"ה דר בעולם הזה ובעם ישראל בפרט בחודש אדר יותר מאשר בחודשים אחרים?

ניתן להבין זאת על ידי התבוננות במהות חודשי השנה בכלל. החודשים אינם חלוקה טכנית של מעגל השנה, אלא מעין 'קורס' שנתי המחולק ל-12 יחידות... ספר יצירה מקביל את חודשי השנה ל-12 מידות וחושבים בנפש האדם. בנוסף, לכל חודש יש גם שבת משבטי ישראל שמתאים לו וגם אות מיוחדת לאותו חודש. האריז"ל, ובהמשך גם רבים מגדולי החסידות, הסבירו מה עניינו של כל חודש ואת העבודה האישית שמתאימה לו. לכל חודש יש העבודה הפנימית המתאימה לו, בהתאם למידה ולחוש, לשבט ולאות השייכים לו, שמהות כולם מרכיבה ומאפיינת את עניינו של החודש.

לדוגמה, החוש של חודש שבט הוא חוש האכילה. בוודאי אין הכוונה שבמשך כל החודש צריך רק לאכול... חוש האכילה דורש בירור ועבודה פנימית במיוחד בדרך השפע שלנו, שהרי הרבה פעמים אנחנו לא מצליחים לעמוד בפיתויים שחברות המזון מציעות לנו. 'האהלי יעקב' זי"ע, הרבי מהוסיאטין, כינה

הכעס שבוערת בו, לא מסוגל להבליג גם כשהדבר רצוי ונכון. וכן להפך, אם מידת הרחמנות שולטת באדם, הוא יהיה רכרוכי מדי ולא ידע להשתמש במידת העזות כשהיא נצרכת.

ה'קורס' השנתי שחודשי השנה מעבירים אותנו נועד לתקן כל מידה ומידה בעונתה בעזרת המסורת והעצות שהנחילו לנו גדולי החסידות ופנימיות התורה. חודש אדר הוא החודש האחרון של השנה, והוא למעשה חותם את העבודה השנתית של תיקון ובידור המידות. זו הסיבה שהקב"ה יותר דר ונוכח בעולם הזה דווקא בחודש אדר. ריבונו של עולם איננו יכול לדור בקרב אנשים שמידותיהם אינן מתוקנות, כפי הלשון המפורשת על אדם בעל גאוה: "אין אני והוא יכולים לדור בכפיפה אחת". אבל לאחר עבודה פנימית מאומצת של שנה שלמה האדם התעלה והזדכך, גם אם התיקון עוד לא הושלם לגמרי, ובסופה של שנה כזו הקב"ה שמח בכלי הנאה שנוצר כאן ומוכן לדור בכפיפה אחת עם אותו יהודי, בפנימיותו ממש.

מהי העבודה המיוחדת לחודש אדר החותם את התהליך הגדול הזה? החוש של חודש אדר הוא חוש השחוק והאות השייכת לו היא האות ק, שבצורת קריאתה וכתובתה מזכירה את המילה קוף. וכאמת מה יותר מתאים לחודש אדר מקוף המחקה אחרים...

אבל צריך לשאול: לכאורה, היהדות היא דבר רציני, ומה עניינם של השחוק והשטות בעבודת ה' ? כיצד הם עוזרים לנו להיות דירה ומעון לקב"ה?

בעקבות הפסוק "כִּי בְשִׂמְחָה תֵצְאוּ וּבְשִׂלּוֹם תִּנְבְּלוּן" נוהגים חסידים לומר שעל ידי השמחה ניתן לצאת מכל הצרות. פעמים רבות קשה לאדם לצאת ולהשתקם מהמשברים שעוברים עליו והוא עלול לשקוע בהם כל ימי חייו, בייחוד אם הוא התאמץ בעבודה פנימית ואיננו מרוצה מהתוצאות. בחודש אדר, כשמסתיים התהליך השנתי של בירור המידות, יהודי מתבונן על עבודתו בחודשי השנה ושואל את עצמו "וכי יצאתי מתאוות האכילה לאחר חודש שבט?"; "האם באמת שבתי בתשובה בחודש אלול?"; "האם נהייתי דירה לקב"ה וכעת הוא מעוניין לדור בתוכי?!" השאלות הללו יכולות לגרום שבר ותסכול, לכן בחודש אדר עובדים על מידת השחוק כדי שהאדם לא יישבר ויטיאש מתוצאות העבודה שלו כל השנה האחרונה. "כִּי בְשִׂמְחָה תֵצְאוּ" - בחודש אדר מלקטים את הנקודות הטובות מהעבודה עליה עמלנו כל השנה. בחודש זה עלינו לחפש את המקומות בהם

התקדמנו, השתפרנו והזדככנו, ומתוך כך להתקדם בשמחה גדולה אל המשך עבודת המידות בשנה הבאה.

עצי שטות עומדים

הפוסק הגדול והנאמן ביותר הוא 'כלל ישראל' < חודשי השנה אינם חלוקה טכנית, אלא קורס שנתי המחולק ל-12 יחידות < על ידי השמחה ניתן לצאת מכל הצרות < האברך שהגיע לסעודה עם סרבל צהוב של מע"צ שינה את האווירה < ועבודת המקדש הייתה לרומם את המילי דשטותא לשמחה של קדושה

הרב דוד דוורקיץ

את האישיות המתוקנת בשם 'בעל מידות', והסביר שאדם ששולט במידותיו הוא הבעלים של המידות ולא המידות בעלות עליו. אדם כזה יודע ומצליח לכוון את המידות שלו בצורה הנכונה ולאזן את השליטה בהן, לעומת מצב לא מתוקן שבו האדם שבו בידי אחת המידות ולא מסוגל להגיב נכון למציאות. אדם שאינו מבורר במידת

הרב אליהו האיתן | רב, יועץ ופוסק במכון

בלבבי משכן אבנה

פרשתנו פותחת בציווי על התרומה למשכן. כל יהודי צריך להביא מנדבת לבו לטובת בנייה של מעון לשכינה בישראל, ובני ישראל 'נתבעים ונותנים' (שקלים ב', ב') אפילו מעבר למה שנדרש, עד שמשא רבינו צריך לעצור אותם (שמות ל"ו, ז).

אחת התכונות בהן מתאפיין עם ישראל היא גמילות חסדים, הגמרא (סוכה מ"ט, ב') מבארת את ההבדלים בין צדקה לגמילות חסדים, ואחד ההבדלים הוא שצדקה היא בממונו של אדם, וגמילות חסדים היא בין בגופו ובין בממונו. אנו רגילים לחשוב על גמילות חסדים בגופו כמעשה שאדם עושה עם גופו לטובת האחר, כגון הצלה של אדם מטביעה, עזרה בסחיבה של דבר כבד, שמירה על ילדים, ועוד ועוד.

אך ישנה גם גמילות חסדים 'בגופו' שעוסקת בנתינה לאחר ולא רק במעשה - התקשרה אלינו למכון פועיה אימא של בחורה שנפטרה ל"ע ממחלת הסרטן, היא סיפרה שהבת שלה עשתה 'שימור פוריות' כשהתגלתה המחלה, לפני שהתחילו את הטיפולים, וכעת היא שואלת מה לעשות עם החומר הגנטי שהקפאו. אמרתי לה שאם היא מעוניינת אפשר לתרום אותו לזוג שמתקשים להרות וקוקים לתרומה הזו, וכך תעשה חסד גדול עם בני הווג. היא שמחה מאד לשמוע. וסיפרה שזה מאד מתאים לבת שלה שהיתה בעלת חסד ועוזרת לכולם.

אדם יכול לתרום חלקים מגופו לאדם אחר, ובכך להציל את חייו או לשפר את איכותם. ישנם מעט אפשרויות של תרומה מחיים כגון תרומת כליה, אך לאחר מותו של האדם ישנה אפשרות לקחת כמה איברים מגופו ולהשתיל בגופם של מי שזקוקים לכך, ואפילו ליבו של אדם יכול להיתרם לאחר מותו לאדם חולה הזקוק להשתלת לב. באגף 'קדושת החיים' של מכון פועיה נותנים ייעוץ והכוונה כיצד לקיים מצווה חשובה זו על פי ההלכה, כיון שישנן כאן שאלות חמורות של פיקוח נפש.

רבינו עובדיה ספורנו מבאר בכמה מקומות (עי' שמות כ"ד, י"ח ועוד) שהמצב הראוי היה צריך להיות 'ושכנתי בתוכם' - שהשכינה נמצאת בכל יהודי, ובכל מקום שמזכירים את שמו של הקב"ה השכינה יורדת. הציווי על הקמת המשכן, מקום מסוים שרק דרכו תרד השכינה, הגיע בעקבות חטא העגל, וזוהי ירידה במדרגתם של ישראל.

בפרשתנו, בני ישראל תרמו מכספם לבניית המקום המסויים לשכינה, ואילו כשיהודי תורם איבר מגופו אולי ניתן לומר שבזה הוא מחויר את המציאות למצבה המקורי, שהקב"ה שוכן בלבו ובגופו ממש.

והיא רצון שנוכה בקרוב ממש לתרום גם מכספנו לבניית בית המקדש, והשכינה תשרה במקום הקדוש ובכל יהודי ויהודי.

ישנן שתי בחינות בחוש השחוק - שמחה ושטות. השמחה היא הצד עמוק של השחוק, והיא מעידה על יציבות פנימית. לעומת זאת, השטות מבטאת התנהגות קלילה יותר ואפילו חסרת היגיון. חומר הגלם שחורז את רוב כלי המשכן הוא עצי השיטים. בספרי החסידות מסבירים ש'שיטים' הם לשון שטות, ובהשגחה פרטית קוראים בכל שנה את פרשת תרומה בחודש אדר שבו מתקנים את חוש השחוק והשטות!

מה זה מילי דשטות? בישיבה עשינו בראש חודש אדר סעודה. התחילו לרקוד, פתאום נכנס אחד האברכים עם סרבל צהוב של מע"צ ולראשו איזו כיפה משונה. ישר כולם חייכו. מה קרה? סך הכול לבש סרבל?! זו שטות והבל. כשמישהו נכנס לריקודים עם פפיון אדום ושלייקס כולם באורות. למה? הרי זו סתם שטות! זו בדיקת הנקודה, זו שטות קטנה שיכולה לשנות אווירה ברגע אחד.

מה התפקיד של המילי דשטות? לפעמים יהודי נופל לעצבות שממש מדכאת ומשביחה אותו, ואז רק מילי דשטות יכולים לעזור לו להוציא את אותה עצבות. רק משהו חסר היגיון ושטותי יצליח לנער אותו מהמקום המקובע שלו. רבי נחמן מתאר מציאות מוכרת לכולנו. בכל מעגל של ריקודים נמצא אחד שעומד בצד ולא רוקד, בדווקא. מעין "מבוגר אחראי" ששומר על פנים רציניות בזמן שבעיניו כולם משתטים... לפתע ניגש אליו חבר שמח ומתחיל איתו 'דו-קרב' של משיכות לעבר מעגל הריקודים. אך הוא בשלו, מתעקש להמשיך לעמוד בצד בפנים רציניות. רבי נחמן אומר שם שחייבים למשוך את אותו יהודי לתוך הריקודים, וזו הדרך היחידה להוציא אותו מהמרה השחורה בה הוא שרוי. כמובן לא בכוח, אלא באהבה שיש בה את 'כוח המשיכה'... יתירה מזו, כאשר הוא מצטרף למעגל, השמחה מתרבה בכל הנוכחים.

מה הקשר בין השטות לעצי השיטים עליהם אנחנו קוראים בפרשה?

אחד המאמרים החשובים בחסידות חב"ד, הוא המאמר "באתי לגני" של הרבי הריי"צ זי"ע, רבי יוסף יצחק מלובביץ'. בכל שנה היה הרבי הריי"צ מוציא לאור קונטרס של מאמר חסידות לקראת הירצוי של אמו שחל בי"ג שבט. בשנת תש"י הוא הוציא לשבת הקודמת ליארצייט את הקונטרס "באתי לגני", ובאותה שבת עצמה, י" שבט תש"י, נפטר הריי"צ עצמו. מסתבר שבידיעתו או שלא בידיעתו, הקונטרס לא יצא לכבודה של אמו בלבד אלא לכבודו שלו. המאמר היסודי הזה נהפך לצוואתו של הרבי הריי"צ, ומאז בכל שנה ושנה, חתנו, הרבי מלובביץ' זי"ע היה אומר את הדרוש שלו בי" שבט סביב מאמר "באתי לגני".

במאמר הזה עוסק הריי"צ בעניין המשכן, ודן בשאלה כיצד כל אדם עושה משכן לה' בליבו. במהלך המאמר הוא מסביר את עניינם של עצי השיטים במשכן. כידוע, אותיות ס' ו'ש מתחלפות, וכך מסביר הרבי הריי"צ שעניינה של השטות הוא לשטות ולהטות מדרך הישר. ובאמת, חז"ל מתארים שישראל ישבו במקום שנקרא שיטים בגלל 'שנפתקו פְּדְבְרֵי שְׁטוֹת' וכוונתם לחטא בנות מואב! בלשון המקרא חטא נקרא בשם שטות, שהרי "אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות".

אם באמת שטות היא לשון חטא, איך אפשר לתקן אותה?

הריי"צ מסביר שיש שני סוגי שטות - שטות דקליפה ושטות דקדושה. השטות דקליפה מגמדת את הפנימיות של האדם ומזלזלת במחויבות שיש לו לקדושה, ולכן אדם שנכנע לשטות עלול להידרדר ולטעות מן הדרך, כפי שקרה לישראל בשיטים.

עיקר העבודה במשכן ובמקדש היה 'לאהפכא חשוכא לנהורא' - להפוך את החושך לאור, ולכן השתמשו דווקא בעצי שיטים. למה זה מועיל? מדוע צריך שטות בעולם הקדושה? הרבה פעמים אנחנו לא מעזים להתקדם בלי איזו רוח שטות שתדחוף אותנו. נניח שמזמינים משהו לומר דבר תורה בליל שבת בבית כנסת שהוא התארח בו, אבל כל קבלת שבת הוא אומר לעצמו "לפי שחכם אני, מה ראיתי לשטות זו להסכים לומר דבר תורה?". ... יש כאלו שמתחילת השבוע מתחילים לעבוד על התוכן שיאמרו בשבת בבית הכנסת, וכל השבוע אותו יהודי כותב ומגיה ומחוק ואומר לעצמו, "למה נכנסתי למקום הזה? השתגעתי?", אבל זה נפלא שהוא העז. זו אמנם יציאה מהסדר והאיזון שלו, אבל זה מרים אותו גבוה. כשאותו "מבוגר אחראי" שלא הסכים להצטרף למעגל נדחף פתאום בלי לחשוב ועושה גלגול על הרצפה - זו שטות שמרוממת את כל הנוכחים ומוציאה מאותו יהודי עצמו משהו חדש שלא היה רגיל בו. עצי השיטים אומרים לך: "יש לך תכונה שעד היום גרמה לנפילה. אבל מה אכפת לך? תיקח את המידה הנצרכת הזו ותשתמש בה כדי להתעלות!".

זו העבודה של המקדש, שיועד לרתום לקדושה את כל המציאות, מהדבר הגשמי ביותר עד הרוחני ביותר. אפילו את המילי דשטות יודע המקדש לרומם לשמחה של קדושה. זהו התיקון של חודש אדר, תיקון השחוק שעתידי להוביל אותנו לשמחה שלימה בבניין בית המקדש - "אז ימלא שחוק פיננו".

נוכה בעזרת ה' לשמח שמחה אמיתית, ומכוחה להשרות בחודש אדר את דירתו יתברך בתוכנו ויתקיים בנו 'וישכנתי בתוכם' בבניין בית המקדש במהרה בימינו!

נערך בשיתוף תלמידי ישיבת רועה ישראל - יצהר

1,200 שאלות ותשובות של הרב יהושע מחכות לכם באתר 'קרוב אליך'

נפשי בשאלתי

יש לך שאלה בעבודת ה'?
054-4530951

הרב יהושע שפירא, ראש ישיבת רמת גן

מה זה אומר להיות ענו? להרגיש שאני אפס?

אני אדם מעמיק מטבעי, ולפעמים אני מרגיש שאני מפספס את החלקים הפשוטים בעבודת ה'.

אכן שאלה עמוקה שאלת. אלא שיש להעמיק עוד ולשאול, למה אדם שמעמיק זקוק לעבודת ה' הפשוטה, והלא ההנחה הפשוטה היא שהעומק עליון יותר מהפשטות? אכן הכתוב אומר "ייקר מחוכמה מכבוד סכלות מעט", כל עמקות השכל האנושי לעולם לא תגיע למעלת הפשטות של כלי קיבול למה שלמעלה מכל שכל. וכמו שאמר דוד המלך עליו השלום, "ואני בער ולא אדע, בהמות הייתי עמך", ועל כך אמרו חכמינו שיש אנשים שמעלתם גבוהה בדעת, ובכל זאת משימים עצמם כבהמה. זהו עומק כל מעלת חוכמתם - כיוון שהם מכירים את מגבלותיהם האנושיות, הם חפצים דווקא באור אלוקי עליון שלמעלה מכל תבונה אנושית. שתי הדרכים להגיע למעלה זו הן להתבונן עד כמה השכל האנושי הוא מוגבל, וממילא להימנע מלייחס לו את מילוי כל צרכינו, ובוודאי לא את הבסיס לחיינו הרוחניים. ודרך שניה, ובמידה מסוימת עליונה יותר, היא להשים עצמנו כבהמה ולדעת שלפני ה' אין עצה ואין תבונה, אין שכל ואין עורמה, וכשאדם עומד לפני ה' ממילא הוא חשוב כבהמה, ועל ידי כך זוכה להמשך הפסוק "ואני תמיד עימך".

התשובה היא כן - ולא. הדור שלנו לא רוצה לדאג למחוק ולכווץ, ולכן יש פיתוי גדול לומר 'חס וחלילה שתרגיש אפס'. אבל האמת עמוקה ומורכבת מפני שיש שתי כתובות לענווה. כלפי הנבראים בדרך כלל אנו נוטים מאוד לראות את עצמנו במרכז, צודקים, יקרים ועיקריים יותר מכל מי שסביבנו. וענווה בהקשר זה פירושה ידיעת מקומי האמיתי בלי לייחס לעצמי מעלות יתר על המידה, תוך הכרת ערכן הגדול של הדמויות שסביבי. וממילא המחשבה למעט גם את מה שיש בי היא ענווה פסולה. בדומה לכך שאם היד תחליט, מפני מיעוט ערכה ביחס למוח וללב, שהיא מפסיקה לפעול - באמת זוהי גאווה. מפני שבמקום להתייחס לעצמה כעומדת בפני עצמה, עליה לשמש את המוח והלב בזריזות וחיוניות.

ועם כל זה, כשאנו עומדים לפני הבורא יתברך שמו, בוודאי אנו חוזרים להיות אפס גמור מצד עצמנו. שהרי לא רק שאין ערוך בינינו לבינו, אלא גם שאין בנו אלא מה שהוא בעצמו נתן בנו. ויחד עם זאת, זוהי מעלתנו הגדולה - שהוא רצה בנו וברא אותנו, ומגלה אהבתו אלינו.

אני אמנית, מה עלי לעשות כדי ליצור יצירות מחוברות לאלוקים ולא לאגו שלי?

אמן כולל שלוש שכבות: הראשונה, היותו סיסמוגרף בעל חושים רגישים, שעולמות עשירים ופנימיים מתגלים לפניו. השנייה, שידע להביע אותם בכלי אומנותו, סופר בסיפוריו, צייר בציורו וכיוצא באלו. והשלישית, שהקהל חפץ בתוכן יצירתו. היום נראה שמודדים אמנים בעיקר לפי החלק האחרון, אך העיקר הוא באמת בחלק הראשון. אלא שיש שאלה גדולה שרבים מתעלמים ממנה והיא - סיסמוגרף למה?

פעמים רבות האמן חושף את הדמות האנושית ובמידה לא מבוטלת את יצרי לב האדם, שגם אם עוסקים בהם בצורה מעודנת ואיכותית, סוף כל סוף עוסקים ברומנטיקה, בכאב, בהצלחות, בעלילה מותחת, בסיפורים אנושיים וכיוצא באלו. אין לזלזל בכך, שכן זהו חלק חשוב מהתפתחות האנושות. אבל מי שחפץ למצוא את ה' ביצירותיו צריך להיות סיסמוגרף לאור האלוהי שבעולם. אור זה מסתתר בכל מקום ובכל היופי והפאר של הבריאה, אבל הוא מתגלה במלוא הודו והדרו בתורה ובמצוות, בעבודת ה' וברבקות אלוקית. וכשאדם נעשה סיסמוגרף לכל אלה, לפי מידת עומקם ורוממותם, כך הוא קשור לאור האלוהי שמופיע גם דרך היצירה.

ת.ד. 52589 רמת גן < העלון טעון גניזה > karovel.co.il • לתגובות ויצירת קשר qarov.elecha@gmail.com קרוב אליך

052-4061065 לפרטום: f

קרוב אליך
עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות

"וישאל ספרים
אל כל היהודים"

בפורים הזה
דואגים שלכל יהודי
תהיה מגילה!
בוא לארגן חלוקת מגילות
אצלך בעיר

לפרטים - אחיה:
054-313-8066

צירי הנני
אלהבים • זיקרים • מנהלים
בית ראשי יהודי

זכר למחצית השקל תורמים לכלל ישראל

ראשי יהודי
2018 • אלמין • אקד"ר

מצוות מחצית השקל מזכירה לנו כל שנה - שלא משנה איפה אנחנו: בארץ או בחו"ל, בלימודים או בעבודה (או בין עבודות), אם אנחנו הורים או מתבגרים (או אפילו עוברים במעי אימם) - אנחנו חלק מתוך כלל ישראל. ואנחנו מוכנים בכל רגע לתרום למענו. גם מעשית וגם כלכלית...

באפשרותכם לקיים את מצוות מחצית השקל בדרך הטובה ביותר באמצעות ארגון ראשי יהודי ובתרומתכם הינכם שותפים מלאים לכל העשייה המבורכת

התרומות ל"ראשי יהודי" מוכרות לצרכי מס. לפי סעיף 46 לפקודה